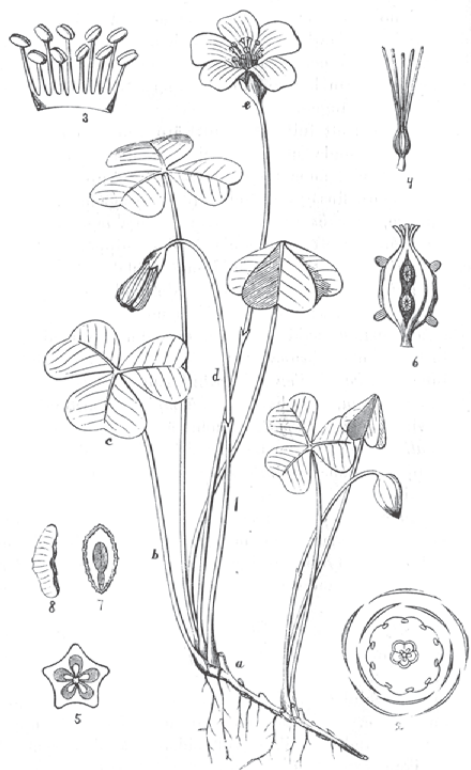


RIHVELI

1.2015





RIHVELI

1 • 2015

JULKAISUJA

Helsingin opettajien ammattiyhdistys ry.
Rautatieläisenkatu 6, 001520 Helsinki

TOIMITUSKUNTA

Salla Iivanainen
Timo Saavalainen
Tarja Tuohimaa
Suuad Onniselkä
Tuomo Laakso

ULKOASU JA KUVANKÄSITTELY

Marjaana Kinnermä
Kuvituskuvat:
Topelius: Läsebok, Naturens bok, 1856
Andersson: Inledning till botaniken, 1874
Stenroth: Lapsivoimistelua, 1922
Teuvo Pakkala: Aapinen. 1923

PAINOPAIKKA

Forssa Print 2015

ISSN 0786-6828 (PAINETTU)

ISSN 2342-7906 (VERKKOJULKAISU)

Opettaja

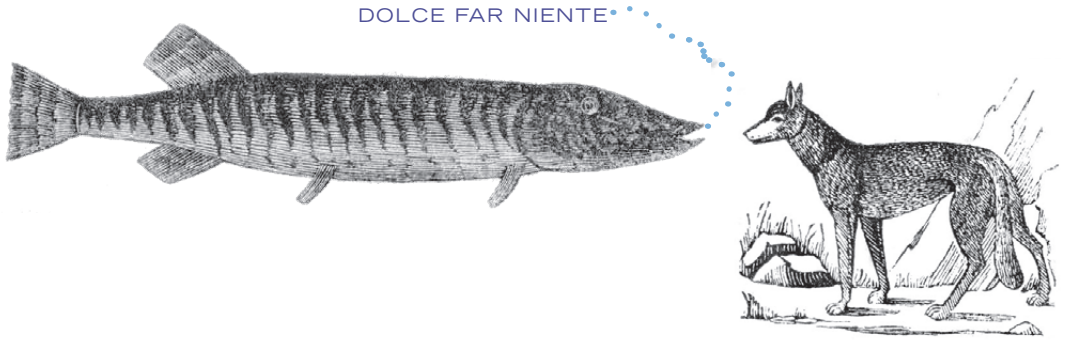
Sana olen. Opetan ma,
mitä luovat Luojat,
Armottaret antanevat
tuulen, tyynen tuojat.
Tuli olen. Tuijotan.
Ma palan, hehkun, palvon
Siksi monta vaivan yötä
istun, itken, valvon.

Henki olen. Heräjän
kuin sydän taikka syvyys,
jolle ole outoja
ei hymy eikä hyvyys.
Peto olen. Peljätän,
kun näytän näköpääni.
Monen tuskan poltinpora
järkähytti jääni.

Pisar olen. Pienenen
tai suurenen kuin tahdon.
Kide olen. Kimmeltelen
vaikka halki vahdon.
Säde olen. Elämäni
entää niinkuin lyhyys,
vaan on pitkä päivieni
pyrkimys ja pyhyys.

Eino Leino

1924



sisällys

2	SALLA IIVANAINEN	Opettaja on kaunis sana
5	TIMO SAAVALAINEN	Tulosbudjetista leikkausautomaatti?
8	JUKKA TALVITIE	Miten voimme onnistua opetuksen edunvalvonnassa
11	JAANA ALAJA	"Raha on ikuista, vain taskut vaihtuvat." - Gertrude Stein
13	KAARLO KONTRO	Työsuojelun kuulumisia
15	HANNA NÄREMAA-PERÄLÄ	Voiko digitaalinen oppimateriaali korvata opettajan?
18	TUOMO LAAKSO	Terveisiä edunvalvontavaliokunnasta!
20	MARITTA VIRTANEN	Työn vastapainoa
22	JOSEPIN JORINAT	Jooseppi -leaks ja muuta fuulaa
26	TUOMO LAAKSO	Oppilas- ja opiskelijahuoltolain käytännöt syynissä!
29	TUOMO LAAKSO	Lukio uudistuu - ja rillumarei soi!
33	SUAAD ONNISELKÄ	Professiona lastentarhanopettaja - haasteet ja tulevaisuus
37	MIIKKA PAAJANEN	Päivän kuva
38	TIMO SAAVALAINEN	Eläkkeelle siirtyvä opetustoimen johtaja Rauno Jarnila
42	TARJA TUOHIMAA	Leikkauksia vai ei? Puolueiden puheenjohtajat Educa-messuilla
46	SALLA IIVANAINEN	"Kun sukkiakaan ei ehdi vaihtamaan ennen illallista!"
		Palautetta yhteysopettajaseminaareista
52		Rihveliristikot 1 ja 2
54		Hallitukseen!
56		Kevätkokous 2015



- tavuumerkki.

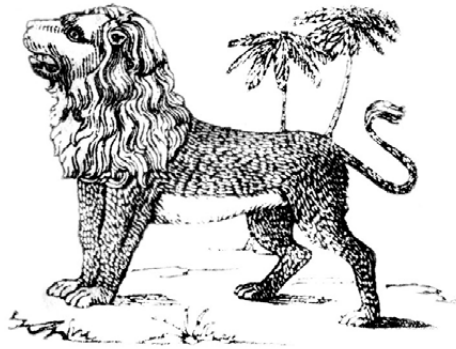
Jos riville ei mahdu enää kokonainen sana, niin kirjoitetaan niin monta tavuuta kuin mahtuu, pannaan tavuumerkki jälkeen ja loppu sanasta kirjoitetaan seuraavalle riville.

Teuvo Pakkala, Aapinen



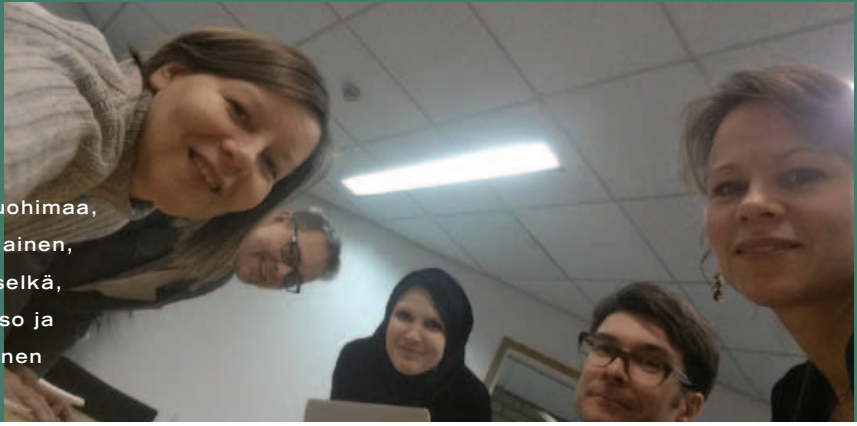
SALLA IIVANAINEN

Opettaja on voimasana



Penäsin Helsingin kaupungin opetusviraston järjestämässä Monilukutaito-seminaarissa (26.2.2015) panelisteilta, miksi sana "opettaja" ei näy uusissa peruskoulun ja lukion opetussuunitelmissa. Niissä oppiminen ja opetustyötä ohjaavat käytännöt toimintaympäristöineen näyttävät syntyvän kuin itsestään tai oppijan puuhastelun seurauksena. Paneelissa Opetushallitusta edustanut opetusneuvos Mikko Hartikainen sanoi sen olevan tarkoituksellista, koska oppimisen keskiöön on haluttu oppija. Oppija ottaa itse vastuun oppimisestaan. Opettaja ohjaa oppimisprosessia. Hauki ei ole enää kala.

vas. Tarja Tuohimaa,
Timo Saavalainen,
Suaad Onniselkä,
Tuomo Laakso ja
Salla Iivanainen



HOAY:n tiedotusjaos kokoontui 21.1.2015 työstämään Rihvelien sisältöjä. Uusia tuoreita ideoita oli saatu aktiivisilta jäseniltämme sähköpostitse sekä Helsingin opettajien ammattiyhdistyksen Facebook-sivun ja Twitterin kautta. Juttu ”Professiona lastentarhanopettaja – haasteet ja tulevaisuus” sai alkunsa lukijan toiveesta.”

HOAY:n yhteysopettajien laivaseminaarissa (6. – 8.3.2015) luennoineen Eenariina Hämäläisen aihe ”Opettajana sähköistyvässä koulussa” oli ajankohtainen opetussuunnitelmatyön ja opettajantyön kannalta. Sähköiset oppimateriaalit ovat se näkyvä koetinkivi, jolla uutta oppijuutta ja opettajan roolia testataan. Oppijoilta edellytetään omien laitteiden tuomista kouluun #BYOD. Sitä edellytetään myös monilta opettajilta. Kaikilta edellytetään kriittisitä otetta mediaan #monilukutaito sekä luovuutta sen oppimiskäytössä.

Työskentelen yläkoulussa ja lukiossa. Harrastan opettajuutta myös vapaa-ajalla. Kokemukseni on, että opettajat käyttävät merkittävästi aikaa opetusjärjestelyihin varmistaakseen oppimisprosessien etenemisen. Opettajat keksivät luovia tuntiratkaisuja ja jakavat niitä mielellään kollegoillekin. Oppilaita otetaan mukaan tuntien suunnitteluun. Opettajat eriyttävät opetustaan, mikä vaatii oppilasaineksen ja erilaisten peda-

gogisten ratkaisuiden tuntemusta. Yksi on huolissaan oppilaiden liikkunnan puutteesta ja on palannut aristotelemäiseen läksyjen kuulus- teluun kävellen portaikossa oppilaiden kanssa. Toinen on samasta syystä vaihdattanut luokkansa tuolit jumppapalloihin tai vetää oppilaiden kanssa pitkin koulua lankoja, joiden avulla voi ymmärtää ääniaaltojen liikkumista paremmin.

Mielestäni nämä esimerkit todistavat, miten opettajat päivittävät aktiivisesti sekä opetusmenetelmiään että omaa osaamistaan vastatakseen tämän päivän opetuksen haasteisiin. Opettajat ovat myös innokkaasti otaneet haltuun uusia opetusvälineitä. Monessa koulussa hyödynnetään jo nyt aktiivisesti sähköisiä oppimisympäristöjä vaikka niitä vaativa opetussuunnitelma on vasta astumassa voimaan. Opettajat vaihtavat uusimpia opetuksen tuulia Facebook-ryhmissä ja keskustelupalstoilla kansainväliselläkin tasolla. He twiittaavat ja hästägäävät, jakavat asiakirjoja ja

HOAY:n tiedotusjaos kokoontui 21.1.2015 työstämään Rihvelien sisältöjä. Uusia tuoreita ideoita oli saatu aktiivisilta jäseniltämme sähköpostitse sekä Helsingin opettajien ammattiyhdistyksen Facebook-sivun ja Twitterin kautta. Juttu ”Professiona lastentarhanopettaja – haasteet ja tulevaisuus” sai alkunsa lukijan toiveesta. Kiitos muillekin juttuideoita lähettäneille.

järjestävät oppijoille visailuita. He ovat ensin ottaneet haltuunsa älytaulut, sitten verkko-opetusmateriaalit ja lopulta ryhtyneet tuottamaan niitä itsekin. Opettajat opettelevat vloggaamaan, ilahduttavat oppimispeleillä, tekevät Digabi-tikkuja. He ylläpitävät keskusteluryhmiä oppijoille, kannustavat heitä ja antavat palautetta. He etsivät kiinnostavia yhteistyökumppaneita yliopistosta, korkeakouluista, yrityksistä ja yhdistyksistä.

Opettajia kiinnostaa oppiminen. Nämä asiantuntijat ovat pedagogiikan ja oppiaineensa didaktiikan spesialisteja. He ovat lähteneet siitä, että hauki on kala mutta innostavat oppilaita selvittämään minkälainen kala ja missä se elää. Parhaat ovat saaneet oppilaat innostumaan muistakin kaloista ja niiden elinympäristöjen parantamisesta.

Uusi oppimiskäsitys vaatii opet-

tajilta kenties enemmän kuin pelkkä asiantuntijaopettajuus. Se haastaa opettajan laajojen kokonaisuuksien hallintaan sekä vaatii entistä enemmän aikaa oppimistapahtuman järjestämiseen. Näitä järjestelyjä ei tapahdu ilman opettajaa.

Itsenäisenkin oppijan taustajoukoissa on opettaja. Opettajan olemassaolo ei tee oppijasta avutonta. Opettaja voi tuoda oppijan ulottuville niitä keinoja ja menetelmiä, joilla oppija voi aktiivisesti etsiä tietoa ja soveltaa sitä. Opettajaa tarvitaan rohkaisemaan ja kannustamaan oppimisprosessin aikana. Hyvä opettajuus voimauttaa eikä sido. Opettaja ei ole kirosana, vaan voimasana. #eisaakiroilla #haukionkala #ulkoaoppiminen #itsestänselvyys #monilukutaito #BYOD #tiedonrakentaminen #kokemuksellinen-tieto #ops2016 #flippedclassroom #luovaajattelu

SALLA IIVANAINEN #oaj #hoay

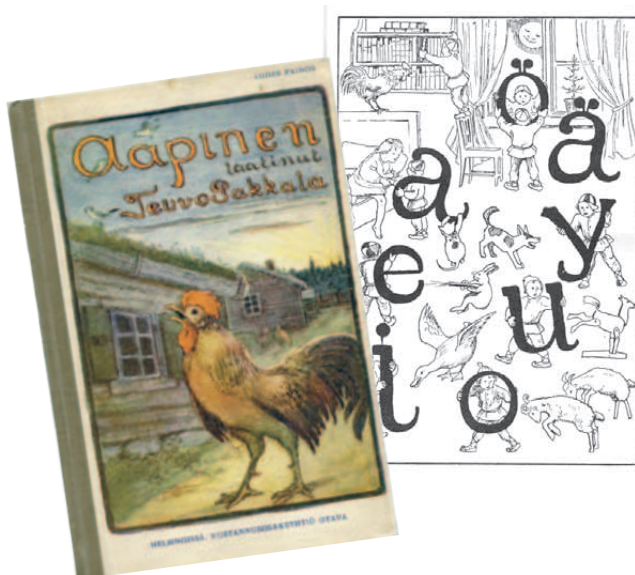
TIMO SAAVALAINEN

Puheenjohtajalta



Tulosbudjetista Teikkausautomaatti?

Suomalaisen yleissivistävän koulutusjärjestelmän juuret ulottuvat valistuksen aikaan asti. Ajatus siitä, että kokonaiset ikäluokat on koulutettava, on historiallisella perspektiivillä katsoen sangen nuori, vain hieman reilu kaksisataa vuotta. Suurimman osan historiallista aikaa koulutuksen saaminen on ollut ainoastaan pienen eliitin etuoikeus.



Suomalainen kansansivistys on hegeliläistä ja snellmanilaista perua. Kansallinen herääminen 1800-luvulla nosti suomalaisen kansan sen aikaisen sivistyneistön, erityisesti fennomaanien, huomion kohteeksi ja kansan sivistämisestä tuli poliittinen hanke. Tämä johti kansakoululaitoksen perustamiseen. Vuonna 1898 annetussa asetuksessa säädettiin, että kansakouluverkon on oltava niin kattava, että kenelläkään ei ole yli viittä kilometriä koulumatkaa. Tämä on ollut köyhältä ja harvaan asutulta maalta erittäin edistyksellistä.

Suomen itsenäistyttyä tarve kansan kouluttamiselle nähtiin edelleen tärkeänä nuorta kansakuntaa yhdistävänä tekijänä. Vuonna 1921 säädettiin laki oppivelvollisuudesta. Aika oli koulumyönteinen. Aikakauden suuria pedagogeja olivat muiden muassa Mikael Soininen ja Aukusti Salo. Sivuhuomautuksena todettakoon, että Soininen korosti tuolloin oppiainerajoja ylittävän ja ilmiöihin perustuvan opetuksen merkitystä.

Koulutus ennen sotia oli poliittisesti arvolatautunutta ja silloinen oikeisto näki koulussa mahdollisuuden levittää isänmaallisuutta nykykansannon mukaan melko reippaalla otteella.

Sotien jälkeen koulutuspolitiikkaa ohjasivat vasemmistolaisemmat tuulet. Koulutus nähtiin tasavertaisuutta edistävänä ja työväenluokan asemaa vahvistavana instituutiona. Peruskoulu-uudistusta alettiin val-

mistella ja sen seurauksena koko ikäluokka tuli yhdeksänvuotisen yleissivistävän koulutuksen piiriin. Ylioppilastutkinnon suorittaneiden määrä lisääntyi moninkertaiseksi. Täytyy muistaa, että 1950-luvun alussa ylioppilastutkinnon suoritti vain viitisen prosenttia ikäluokasta.

Suomalaisella koulujärjestelmällä on sen historian aikana ollut vuorollaan merkittäviä poliittisia tukijoita; suomenmieliset, oikeisto ja vasemmisto. Kaikilla näillä tahoilla on ollut oma syynsä tukea koululaitosta ja tämä myötätuuli on johtanut siihen, että suomalaisesta peruskoulusta on tullut Pisa-tulostenkin perusteella menestystarina. Opettajan ammattia on Suomessa arvostettu ja sen vuoksi opettajankoulutuksen on hakeutunut ikäluokan parhaimmisto, joista on voitu valita alalle sopivimmat. Lukuisten oppimateriaalikustantamojen keskinäinen kilpailu on tuottanut suuren kirjon huippuluokkaista materiaalia, josta opettaja on voinut valita omaa opetustaan parhaiten täydentävää ja tukevaa aineistoa.

Suomalaisen koululaitoksen kehittäminen oli siis pitkään valtiollisten toimijoiden intressissä. 1980-luvun lopun taloudellinen nousukausi ja sitä seurannut lama muuttivat tilannetta dramaattisesti. Poliittikan ohjenuoraksi tuli uusliberalismi ja koulutus tuntui muuttuvan valtion näkökulmasta kansallisesta

hankkeesta kiusalliseksi kulueräksi. Valtio rooli koulujen rahoituksessa väheni kunnallisen autonomian lisäämisen myötä. Kuntien menoja vastaavasta valtionapujärjestelmästä luovuttiin, ja vastuu koulutuksen rahoituksesta siirtyi enenevässä määrin kunnille.

Se, että kunta on vastuussa koulutuksen järjestämisestä ei ole aivan ongelmatonta, sillä sen intressit ovat erilaisia kuin valtiolla. Valtio hyötyy siitä, että kansalaiset ovat hyvin koulutettuja, kunnalle sen sijaan hyöty on epävarmempaa. Laadukkaan opetuksen saanut voi valmistuttuaan siirtyä naapurikunnan veronmaksajaksi.

Helsingin kaupunki on resurssoinut opetustoimea muita kuntia runsaammalla kädellä, eivätkä koulut ole joutuneet yhtä suuriin taloudellisiin vaikeuksiin kuin monissa pienemmissä kunnissa. Henkilöstön lomautuksia ei ole haluttu tehdä. Niukkenevat resurssit ovat kuitenkin ajaneet koulut todella vaikeisiin taloudellisiin tilanteisiin.

Helsingiläisten koulujen rahoituksessa on siirrytty viime vuosien aikana kokonaisbudjetointiin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että koululle annetaan könttäsomma, jolla vuoden koulutyö pitää järjestää. Tässä mallissa on sekä hyviä että huonoja puolia. Menemättä sen tarkemmin yksityiskohtiin haluan tuoda esille tähän järjestelmään liit-

tyvän poliittisen vastuun vajeen. Aikaisemmin kaupunginvaltuusto tai opetuslautakunta päättivät opetustoimea koskevista leikkauksista, ja heidän oli kohdennettava se johonkin tiettyyn asiaan.

Kokonaisbudjetoinnin myötä kohdennusta ei enää tarvitse tehdä. Kouluille osoitetaan määrärahojen leikkaus ja rehtori joutuu päättämään, mistä leikataan. Eikö tämän pitäisi olla poliittisen päättäjä tehtävä?

Hyvä esimerkki tästä on viime syksynä esillä ollut sijaiskielto. Monien vaiheiden jälkeen opetuslautakunta päätti olla toteuttamatta sijaiskieltoa, mutta koulujen määrärahaleikkausten vuoksi monet rehtorit ovat budjetissa pysyäkseen joutuneet jättämään sijaisia palkkaamatta.

Kokonaisbudjetoinnin todelliset vaikutukset tulevat näkyviin vasta ajan myötä. Parhaimmillaan se antaa joustavuutta koulun toiminnan suunnitteluun mutta huonoimmillaan se on leikkausautomaatti, jossa poliittinen teko ja vastuu ovat irrotettuja toisistaan.

TIMO SAAVALAINEN
PUHEENJOHTAJA

Miten voimme onnistua opetuksen edunvalvonnassa



Olemme saaneet tottua jatkuviin leikkauksiin. Vaikka peruskoulussa opetusta on vähennetty vain 7-9 luokilta 2 %, kaikesta muusta on tingitty. Lukioissa opetusta on vähennetty jo noin 10 %. Vuosi 2016 näyttää jälleen tiukemmalta kuin tämä vuosi.

TASA-ARVO MURENEE

Valtuuston asettama 1 % tuottavuustavoite ja opetuslautakunnan päätökset vuoden 2015 budjetin osalta lisäävät koulutuksen eriarvoisuutta. Kuntalaisten valitsemien päättäjien pitäisi tehdä arvovalinnat, mistä lasten ja nuorten palveluista leikataan. Opetuslautakunta perui suunnitellut leikkaukset, mutta siirsi ne samalla koulujen tasolle. Tämä murentaa koulujen tasa-arvoisen ja ennustettavan taloudenpidon.

Tilakulut ovat iso erä koulujen budjeteissa. Koulut eivät voi niihin vaikuttaa ja niiden osuus vaihtelee satunnaisesti koulusta toiseen johtuen mm. tehdyistä remonteista. Kun tuottavuustavoite lasketaan koko budjetista, toisissa kouluissa joudutaan leikkaamaan opetuksesta paljon enemmän kuin toisissa.

LEIKKAUSTEN VAIKUTUKSET KOULUN TASOLLA

Lautakunta on siirtänyt päätösvaltaa johtokunnille, joiden jäsenet eivät ehkä ole mieltäneet olevansa osa poliittista päätöksentekoa. He päättävät viimekädessä koulun budjetista, miten leikkaukset kohdennetaan. Rehtorit ovat jo olleet huolestuneita, miten pysyvä budjetissa:

- Palkkaanko epäpäteviä opettajia?
- Otanko tuntiopettajan

nollasopimuksella?

- Leikkaanko tukiopetuksesta ja kerhotunneista?
- Suurennanko opetusryhmiä?
- Kokeneet opettajat ikälisineen murtavat koulun budjetin.
- Miksi meidän koulumme leikkaus on kaksinkertainen naapurikouluun verrattuna?

EDUNVALVONNASTA ON TULLUT JOKAISEN OPETTAJAN ASIA

Aikaisemmin riitti, että yhdistys ja luottamusmiehet pitivät yhteyttä poliitikkoihin ja johtaviin virkamiehiin. Tällä ei kuitenkaan enää ole saman laista merkitystä, kun päätökset tehdään kouluilla. Koko edunvalvontayö on organisoitava uudestaan. Nyt tarvitaan hallituksen sijaan jokaista opettajaa. Helvaryn (Helsingin vanhempainyhdistysten alueyhdistys) sijaan pidetään yhteyttä jokaisen koulun vanhempainyhdistykseen, lautakunnan sijaan tiedotetaan johtokuntia, leikkausten vaikutuksia ei kuulla viraston hallinnosta, vaan yhteysopettajilta.

SIJAIKIELTO JA TUKIOPETUS

HOAY kyseli yhteysopettajilta sijaisen käyttämisestä ja tukiopetuksen määrästä. Vastajia oli 90. Heistä reilu kolmannes ilmoitti, että tukiopetusta on vähennetty. Tukiopetus on oppilaan subjektiivinen oikeus, joten oletettavasti tarve on vähentynyt.

Noin 80 prosentissa kouluista ei ole tingitty sijaisista, loppuissa oli erilaisia puutteita riippumatta siitä, oliko syy poissaoloon sairaus vai ennakoitua tiedetty poissaolo kuten koulutusvapaa. Noin 40 % ilmoitti opettajien rajoittavan osallistumistaan koulutuksiin sijaisten puutteen vuoksi. Muina ongelmina mainittiin avustajaresurssin valuminen opetukseen, erityisen tuen puuttuminen opettajan sairastuttua sekä kahden luokan hoitaminen yhtä aikaa.

HALUAMMEKO ERIARVOISUUDEN LISÄÄNTYVÄN?

Tällaista kyselyä ei ole tehty aikaisemmin, joten emme tiedä, miten asiat ovat muuttuneet. Joka tapauksessa tukiopeutus ja sijaisten käyttö on vähentynyt joissakin kouluissa, mutta ei kaikissa. Kaikkein pahinta on kahden luokan yhtä aikainen hoitaminen, jolloin molemmat ryhmät joutuvat hunningolle.

Lautakunnan ja viraston johdon sekä rehtoreiden päätökset ovat lisänneet eriarvoisuutta sattumanvaraisesti eri koulujen välillä. Toivottavasti tämä kehitys katkaistaan alkuunsa! Tähän tarvitsemme kaikkia! Lähettäkää jatkossakin huomioitanne luottamusmiehille ja yhdistyksen edustajille.

YHTEISTYÖSSÄ ON VOIMAA!



TUOTANTAVUUSTAVOITE:

Talousarviota laadittaessa edellisen vuoden arvioon lisätään inflaation ja väestönkasvun laskennallinen vaikutus. Tämän jälkeen talousarvioon varatusta summasta vähennetään yhden prosenttiyksikön verran euroja. Toiminta pitää pyörittää tuolla pienennetyllä euromäärällä.

”Raha on ikuista, vain taskut vaihtuvat.” – Gertrude Stein



Helsinki käyttää koko valtiolta saadun rahan opetukseen ja osoittaa siihen lisäksi omaa rahoitusta. Silti rahat eivät tunnu riittävän. Vuokrien nousu ja tukipalveluiden hintojen kasvu vievät ainoastaan osan opetuksen rahoista eikä niihin voi koulun tai viraston taholta vaikuttaa. Opetukseen jää näin yhä vähemmän rahaa.

Annetulla budjetilla rehtori suunnittelee koulun toimintaa ja pohtii kuinka paljon opettajia ja/tai avustajia voidaan palkata ja mihin oppimateriaaleihin on varaa.

Valtiolta voi hakea ylimääräisiä hankerahoituksia perusopetuksessa ryhmäkokojen pienentämiseen, kerhotoimintaan ja ylimääräisten avustajien palkkaamiseen. Näitä rahoja

anotaan, ne jaetaan kouluille ministeriöltä tulleiden ohjeiden mukaan ja niistä raportoidaan. Kaiken tämän tekee opetusviraston hallinnon väki kunnan koulujen puolesta.

Monesta eri lähteestä useiden eri kriteerien pohjalta tulevat ylimääräiset resurssit hämmentävät aiheellisesti kenttäväkeä. Määräaikaiset opettajat odottavat vastausta työnsä jatkumisesta, rehtorit odotta-

vat lupaa opettajien palkkaamiseen ja viraston väki odottaa vastausta hakemuksiin ministeriöstä, jossa olettavasti odotetaan päätöksiä vielä ylempää. Kaikki siis odottavat ja päätöksenteko kaikilla tasoilla viivästyy koulujen toiminnan suunnittelun kannalta liikaa.

Ei ole kuitenkaan näköpiirissä, että järjestelmä muuttuisi. Kaiketta vaivasta huolimatta lisäraha tulee todelliseen tarpeeseen. On kuitenkin hyvä muistaa, että tässä viidakossa hallinnon ja rehtorin työ ei ainakaan helpotu saati vähene.

Samaan aikaan aiotaan tehdä merkittävä heikennys uusien opettajien työsuhteisiin: heidät palkataan epäoikeudenmukaisesti vasta ensimmäisestä suunnittelupäivästä alkaen. Tämä koskee myös niitä opettajia, jotka vaihtavat kuntatyönantajaa pääkaupunkiseudun sisällä. Me emme hyväksy tätä yksipuolista heikennystä. Kannattaakin hakeutua sellaisten työnantajien palvelukseen, joissa ymmärretään opettajan työn luonne: ennen lukuvuoden alkua pitää suunnitella työtään, tutustua oppilaiden asiakirjoihin, saada perehdytystä ja tasapuolista kohtelua. Pidä huoli siitä, että työnantajaa vaihtaessa irtisannoudut edellisestä vasta sitten kun seuraava työsuhde alkaa.

Luottamuksen ilmapiirissä on vaivatonta olla joustava ja reilu työntekijä. Opetus hoidetaan tuloksellisesti ja koulunpitoon liittyvät muut tehtävät halutaan hoitaa mallikkaas-

ti. Jos keskusteluyhteys työpaikalla on keho eikä tukea saa riittävästi, joustavuus ja yhteistyö vähenevät ja työnilo katoaa. Resurssien niukentumisessa on yhä tärkeämpää vaalia hyviä työyhteisö- ja esimiestaitoja. Kunta 10-tulokset ovat kelpo apuväline oman työyhteisön tilan tutkimiseen. Työyhteisöissä on käsiteltävä ne tämän kevään aikana ja kehittämistä kaipaavat alueet on otettava tosissaan ja toimenpiteet on suunniteltava yhdessä.

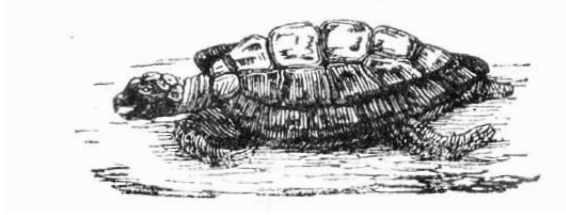
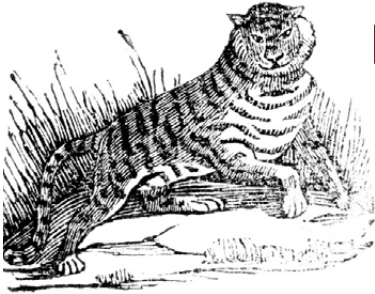
Nyt on keskityttävä perustehtävään. Yhteissuunnittelu-aika on syytä käyttää kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön ja opetussuunnitelmatyöhön. Muulle toiminnalle opetuksen lisäksi ei jää ensi vuonna aikaa. Yt-aikaa ei ole enempää kuin 3h/vk koulun työviikkojen ajan.

JAANA ALAJA

**PÄÄLUOTTAMUSMIES JUKO RY
ALUEASIAMIES OAJ-PKS**



Työsuojelun kuulumisia



Viime syksynä kaupungin henkilöstöosasto julkisti turvallisuuskierros -nimisen tsekkauslistan ja ohjeet turvallisuustarkastuksen tekoon. Tätä "työkalua" oli tekemässä ja kokeilemassa käytäntöön neljän viraston neljä työpaikkaa. Opetusvirastoa edusti Puistolän peruskoulu.

Työtä johti ja suurelta osin teki kaksi työterveyslaitoksen turvallisuusalan insinööriä. Oma ennakko-odotukseni oli, että aikaan olisi saatu koulun turvallisen toiminnan kierros, eräänlainen mitä tehdä ja miten toimia poikkeustilanteissa tai erilaisissa riskitilanteissa.

Turvallisuuskierroksesta muotoutui vain kaupunkitason vaarojen kartoituksen tapainen menettely, mikä oli itselleni pettymys. Vaarojen kartoitus ja riskien arviointi on työturvallisuuslain mukaista ja sinänsä tärkeää. Mielestäni koulun turvallisuus on ennen kaikkea turvallisen toiminnan, sosiaalisen ja psyykkisen turvallisuuden asia, eikä se liity pelkästään fyysiseen ympäristöön. Koska opettajista 25 % on määräaikaista ja vaihtuvuus vuosittain voi olla merkittävää, olisi koulun turvallisen toiminnan lyhytkin koulutus hyvä asia heti syysluku-

kauden alkajaiseksi. Työsuojelupäällikkömme Marja Paukkonen näkee asian samalla tavoin ja joskus tulevaisuudessa toivon saavamme työkalun tähän asiaan.

Kaikki perusopetuksen rehtorit oli kutsuttu 19.3. turvallisuuskoulu-tukseen, joka käsitteli koulu-uhkauksia. Niitä tehdään n. 50 vuosittain poliisin mukaan ja siellä ne jaotellaan matalaan, keskiasteiseen ja korkean tason riskeiksi. Poliisi pyrkii pitämään matalaa profiilia eikä ilkivaltaisista uhkauksista mielellään julkaista, koska kopioitsijoita on aina ja uhkaukset saattavat sitoa paljon resursse-

ja. Kouluille on tulossa ohjeet sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta, toimintaohjeita ja harjoitteluohjeita tilanteiden varalle. Pilotoinnissa on ollut kolme erilaista koulua ja koulurakennusta mukana. Myös tiedonkulku rehtorin matkapuhelimeen, keskitetyt ohjeet sekä yksi puhelinnumero, johon rehtori voi tarvittaessa ohjeita varten soittaa, tulevat käyttöön. Tilaisuudessa Suutarilan ala-asteen rehtori Kari Töyrylä kertoi, kuinka hänen koulussaan pelastautumista ulos ja suojautumista sisään on harjoiteltu.

Kuntakymppi on viime syksynä myös Helsingissä käyttöön otettu TyHy -mittarin korvannut työyhteisön tilaa ja työolosuhteita kuvaava kyselymenetelmä. Kuntakymppissä on mukana ollut Espoo ja Vantaa jo pitkään ja nyt tarjoutuukin tilaisuus vertailla työhyvinvointia naapurikuntien kanssa. Kaupungin ohjeen mukaan jokaisessa työyhteisössä työyhteisökohtaiset vastaukset on käsiteltävä kuluvan kevään aikana. On hyvä muistaa, että kyselystä saattaa nousta esiin työn ja työyhteisön kehittämissasiioita mutta liian isoa kakkua ei pidä ottaa, onhan OPS -työskentelykin pakkaamassa päälle. Yksikin kehittämissasia saattaa olla riittävä ponnistus.

Joku lukijoista saattoi lukea muutama viikko sitten Opettaja -lehdessä uhka- ja väkivaltatilanteiden sähköisestä lomakkeesta, joka on luotu yhdessä OAJ: ja Työterveyslaitoksen (TTL) kanssa. Helsingin kau-

pungin käytössä on ollut jo vuosia sähköinen työturvallisuusjärjestelmä, Työsuojelupakki. Sen avulla tehdään esim. työtapaturmailmoitukset ja ilmoitukset uhka- ja väkivaltatilanteista. Työturvallisuuslaki edellyttää, että työnantaja tuntee työolosuhteet ja niihin liittyvät vaaratekijät. Puheena oleva OAJ:n ja TTL:n lomake on otettavissa käyttöön esim. Helsingin sopimuskouluissa. Yhteysopettajapäivillä jaossa oli asiaan liittyvää tietoa ja OAJ:n sivulta löytyy lisätietoa asiasta. Kaupungin oppilaitoksista uhka- ja väkivaltatilanteita ilmoitettiin lähes tuhat vuoden 2014 aikana. Mainittakoon, että Espoon sivistystoimen työsuojelupäällikkö kertoi, että vuoden 2014 aikana uhka- ja väkivaltatilanteiden aiheuttamat poissaolot maksoivat Espoolle kolmesataa tuhatta euroa. Tämän laskun hinta on selvitettävä myös Helsingissä. Ilmoitushan on aina esimiehen käsiteltävä työntekijän kanssa ja jos vain mahdollista, on vastaisuuden varalle mietittävä ehkäiseviä toimenpiteitä.

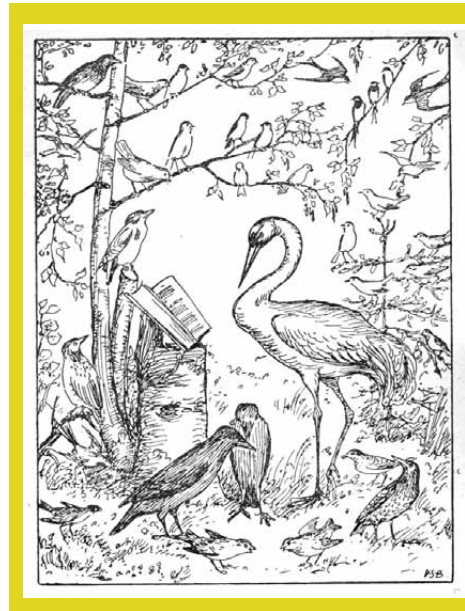
Kevätterveisin

TYÖSUOJELU-
VALTUUTETTU
KAARLO
KONTRO



Voiko digitaalinen oppimateriaali korvata opettajan?

Lukiossa järjestetään puolikkaita kursseja, joilla opiskelija saa opetusta puolen kurssin ajan ja opiskelee loput omin päin. Tietotekniikan parissa työskentelylle raivataan tilaa tuntityöskentelyltä ja ajatus on, että opiskelija rakentelisi itse tietoa. Etätyömahdollisuuksia avataan opetuslallakin. Mihin opettajaa enää tarvitaan?



KASVATTAMISEEN TARVITAAN IHMINEN

Lukion etätunti on alkamassa. Koulusihteeri avaa opiskelijoille oven ja pitää nimenhuudon. Koulusihteeri avaa tietokoneen ja ottaa lync-yhteyden opettajaan, joka on valmiina kotonaan Hyvinkäällä. Opettaja alkaa käydä läpi kotitehtäviä. Opiskelijoita tippuu paikalle myöhässä. Joku istuu kameran katveessa, vetää pipon silmilleen, nostaa jalat pöydälle ja jatkaa kesken jääneitä uniaan. Joku lukee Iltasanomia älypuhelimeltaan ja pieni porukka opiskelijoita keskittyy seurusteluun ja viikonlopun suunnitteluun. Ei taida kuusitoistavuotiaden itsekontrolli riittää oman opiskelun ohjaamiseen. Ei mitää uutta Länsirintamalla.

Kuvitelmani etäopetuksesta saattaa olla yksityisajattelua. Siitä olen kuitenkin varma, että opettajaa tarvitaan toteuttamaan toista suurista tehtävistään: kasvattamaan. Opettaja toimii ulkoisena moraalina, siis sanoo, miten oppilaan on toimittava. On tultava ajoissa, noudatettava hyviä käytöstapoja, tehtävä koti-tehtävät ja seurattava opetusta.

Kasvatus on paljon muutakin, syvempää. Miten säännellään vireyttä ja motivaatiota, miten ohjataan omaa toimintaa, miksi tätä kaikkea opiskellaan, mikä on tavoitteemme, miten ihmisten tulee kohdella toisiinsa, miten tehdään yhteistyötä, mitä tasa-arvo merkitsee. Kasvatuksessa

ennalta kirjoitetut ohjeet tai varsinkin kone ei voi korvata opettajaa.

OPPIMISPROSESSIN SUUNNITTELU ON VAATIVAA

Opetuksen pitäisi muuttua opettajajohtoisesta opiskelijälähtöiseksi. Tätä korostetaan oppimisen tehostamisen takia ja näinä päivinä myös säästöjen toivossa. Onkin totta, että jos opetus on tiukasti opettajan johdossa, opiskelijan on helppo välttää omaa vastuutaan oppimisesta. Opiskelija voi vaikkapa siirtää tekstiä taululta omiin muistiinpanoihinsa antamatta asian käydä korvien välissä. Toki opettajat osaavat kysyä ja tarkistaa, menikö opetus perille, mutta silti opiskelijat tarvitsevat oman ajattelun aktivoitua. Tiedon rakentelua ja tutkivaa oppimista pidetään tärkeänä.

Miten voi oppia tutkimalla tai tietoa rakentelemalla? Jonkun on suunniteltava koko prosessi, annettava opiskelijoille tutkimustehtävä tai ohjattava heitä asettamaan kysymys tai hypoteesi, ohjattava prosessia sen kuluessa kysymyksillä tai antamalla opiskelijoille lisämateriaalia ja lopuksi johdettava prosessin arviointia. Prosessin siis suunnittelee ja ohjaa opettaja.

Välillä kuulee sanottavan, että oppimisprosessi voisi ohjautua itsekseseen tietotekniikan avulla, digitaalisenä oppimisena. Minusta se on vähän niin kuin kuvittelisi, että op-

piminen voisi ohjautua itsekseen vaikkapa opettajan oppaiden ja valmiiden tuntisuunnitelmien avulla. Ei voi luottaa siihen, että netistä löytyy hyviä, valmiita digitaalisia opintokokonaisuuksia, jotka ohjaavat itse itseään.

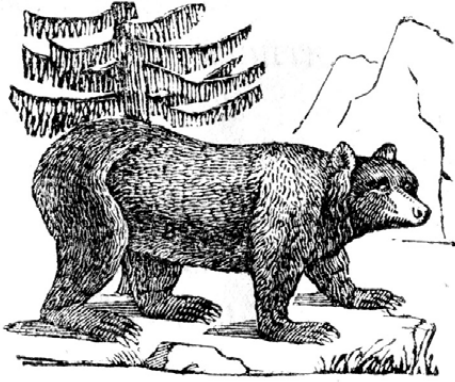
Oppimisen ja opettamisen täytyy muuttua maailman muuttuessa. Oppimisen tehokkuuteen ja opiskelijoiden motivaatioon on kiinnitettävä huomiota. Työn kehittäminen on tärkeä työn teon mielekkyystekijä ja tuoreiden Kunta10 -tulosten mukaan helsinkiläisopettajat osaavat siitä nauttiakin.

Opettajan työ on vaativaa, eivätkä opettajat pääse paljoa vaikuttamaan työaikoihinsa. Opettajat kuitenkin kokevat työssään vahvaa hallinnan tunnetta, eikä haitallista työstressiä koe enempää kuin 14% opettajista. Kuinka käy stressilukujen verkko-opetuksen lisääntyessä? Uuden oppimiskäsityksen mukaiset opetusjärjestelyt kun tunnetusti vievät enemmän aikaa kuin perinteinen frontaaliopeutus. Lisäksi stressiä ja huolta voi aiheuttaa tunne siitä, että ei kohtaa eikä tunne opiskelijoitaan yhtä hyvin kuin ennen.

Verkko-opiskelu ei voi korvata opettajaa. Opettajaa tarvitaan opettamaan ja kasvattamaan ihan kuin ennenkin, vaikka oppimisen muoto muuttuu ja vastuuta omasta oppimisesta annetaan oppijalle itselleen. Verkko-oppiminen on opettajille mahdollisuus, eikä uhka.



HANNA NÄREMAA-PERÄLÄ
TYÖSUOJELUVALTUUTETTU



Terveisiä edunvalvonta- valiokunnasta!

Kouluvuosi on vierähtänyt kevääseen ja ajatukset siirtyvät jo kohti lukuvuoden päätöstä ja ansaittua kesälomaa. Vaikka lämpötila on talvella ollut pääsääntöisesti plussalla on pakkasella oleva talous leimannut talven edunvalvontakeskustelua ja toimia. Kirjoituksen jatko on väistämättä synkkä.

Säästöt ovat puraisseet opetusta monella tavalla. Helsingin kaupunki päätti jatkossa palkata alkaviin työsuhteisiin opettajat vasta ensimmäisestä VESOsta alkaen. Tämä on selkeä palkanalennus ja kohdistuu epäoikeudenmukaisesti varsinkin nuoriin, työuraansa aloitaviin ja työtehtävää vaihtaviin opettajiin. HOAY ei voi tätä hyväksyä ja vaikuttamista sekä tiedottamista asian parissa jatketaan.

Sijaisten palkkaamista opettajan lyhyisiin poissaoloihin on myös rajoitettu. Tämä kuormittaa aina muuta opetushenkilöstöä ja kuormittaa muita opettajia. Häiriötila ja rytmin normalisointi kestää varsinaista poikkeustilaa pidempään. Jatkuva

säästäminen ja tuottavuustavoitteet olemattomasta taloudellisesta liikkumavarasta näivettää opetusalaan fatalisti. Tämä viesti on viety työnantajalle ja kuntapäätäjille.

HOAY:n hallitus lähetti kannanoton kuntapäätäjille koulujen hallinnollista yhdistämistä päätöksentekoa. Asiasta on kirjoitettu tarkemmin vuoden ensimmäisessä seinälehdessä.

HOAY:n hallitus tapasi opetuslautakunnan ja opetusviraston johtoa 17.3. Keskustelussa nostettiin esiin seuraavat haasteet: Ns. ”Nollasopimusten” epäoikeudenmukaisuus, säästötoimenpiteiden kohdentaminen ja vaikutukset kouluissa, koulujen sisäilmatilanteet, alueellinen

eriarvoistuminen ja PD -resursoinnin tarpeellisuus. Näitä haasteita HOAY työstää edelleen kuntapäätäjien ja virastonjohdon kanssa.

Perusopetuksen opetussuunnitelmatyö on vauhdissa kouluilla. Perusopetuksen tuntijako sai Helsingissä kaksi lisätuntia ruotsinopetukseen yläkoulussa. On hienoa, että Helsinki näyttää koulutuksessa myös lisätuntien tarjoajana.

Valtioneuvoston asetusta kolmesta lisätunnista on ilmeisen turha odottaa. Varsinkin taito- ja taideaineopettajien keskuudessa tämä aiheuttaa kylmää kyytiä. 2016 portaittain voimaantuva tuntijako onkin haastava joillekin opettajaryhmille.

Taito- ja taideaineiden valinnaisuutta on yläkoulussa vähennetty merkittävästi ja tunteja siirretty uudessa tuntijaossa alakoulun puolelle. Varsinkin tekstiili- ja teknisen työn, kuvataiteen ja kotitalouden opettajat ovat vaikeassa tilanteessa yläkoulun valinnaisen tuntimäärän kaventamisessa. Mistä saadaan tunteja näille opettajille?

Nyt on pohdittava miten näiden aineiden opettajien työt turvataan jatkossa, ja että pätevät opettajat pysyvät alalla. Lähtökohtaisesti opettajille on tarjottava viran opetusvelvollisuuden mukaiset tunnit ja pohdittava järjestelyitä tämän toteutumiseksi koulu- ja työnantajatasolla.

Opettajat tulee myös palkata viran mukaisesti tuntimääriin tai päätoimiseksi tuntiopettajiksi. Epämää-

räisen ”tuntiopettaja” -työnimikkeen käyttöä ei tule lisätä. Epävarmuus työn jatkuvuudessa ei myöskään vahvista työhön sitoutumista. HOAY lähetti asiasta tiedotteen koko jäsenistölle maaliskuussa.

HOAY on nyt myös haasteen edessä: Yhdistyksen hallitus valittiin ”yhteinen opettajuus” vaaliin. Yhteinen opettajuus on jo vuosia ollut kantava ja arvokas teema HOAY:n hallitustyöskentelyssä. Kaikkien jäsenryhmien etua ajetaan siis yhdessä! Nyt on aika pohtia käytännössä ja rakentavasti miten kaikkien aineryhmien työt turvataan jatkossa – yhteisen opettajuuden hengessä!

Olkaa rohkeasti yhteydessä hallituksen jäseniin ja luottamusmiehiin edunvalvontaa koskevissa asioissa!

Kauniita kevätpäiviä toivottaen



TUOMO LAAKSO

EDUNVALVONTAVALIOKUNNAN

PUHEENJOHTAJA

TUOMO.LAAKSO@HERYK.FI

Työn vastapainoa



Tätä kirjoittaessani maaliskuun puoliväli on jo ohitettu ja vajaan viikon päästä sunnuntaina siirrytään kesäaikaan. Mihin tämä talvi on mennyt vai eikö sitä ollut lainkaan? Kevät on kaksi viikkoa etuajassa, lämpötila kohonnut parhaimmillaan yli kymmenen asteen, kukat ovat puhjenneet kukkaan aurinkoisilla paikoilla ja muuttolintuja on saapunut, kesää kohden siis mennään.

Uusi vuosi ammattiyhdistysrintamalla on käynnistynyt. Kevätkausi aloitettiin perinteisellä hallituksen seminaarilla, jossa luotiin suuntaviivoja tulevaan vuoteen. Mitä tällä hetkellä on aistittavissa ilmassa? Tärkeitä ajankohtaisia kysymyksiä tällä hetkellä opetusrintamalla ovat mm. uusien opetussuunnitelmien perusteitten ”siirtäminen” kunta- ja koulutasolle. Lisäksi tiivis aikataulu luo haasteita tälle työskentelylle.

Useissa kunnissa työryhmät ovat jo valittu paikallisen opetussuunnitelman tekemiseen. Vaikka työskentely on aloitettu kunnallisella tasolla, tuntijaot eivät kuitenkaan ole vielä kaikkialla tiedossa.

Säästäminen näyttää olevan tämän hetken trendikkäin sana. Kaupungin taloudellinen tilanne on vaikea, se näkyy, kuuluu ja tuntuu myös koulujen arjessa. Leikkauksia ja säästöjä on siis odotettavissa. On vaikea hyväksyä, miksi juuri ope-

tuksesta ja samalla myös tulevaisuuden tekijöiden koulutuksesta pitää säästää. Onko meillä varaa koulutuksen tason laskuun? Miten voidaan luoda kunnan tulevaisuus ilman resursseja? Onko meillä riittävästi osaavia tekijöitä muutaman vuoden päästä?

Huhtikuussa järjestettävät eduskuntavaalit ovat monelta kannalta erittäin mielenkiintoiset ja tärkeitä. Emojärjestömme OAj:n kutsuu näitä koulutusvaaleiksi. Päättäjien joukkoon halutaan mahdollisimman paljon opettajataustaisia henkilöitä. Ollaan siis aktiivisia ja äänestetään hyviä, tulevia päättäjiä.

Kouluissa toimivat yhteysopettajat ovat oleellinen joukko aktiiveja sekä tiedonkulunvälittäjinä että järjestöllisten asioiden eteenpäin viejinä hallitukselta jäsenille. Heille järjestettiin toimintaan liittyvää koulutusta yhteisopettajaseminaarissa. Kevään seminaarin teemana oli ”OPS”. Ohjelmassa oli mm. KT, dosentti Arto Salonen ”Voimakas työyhteisö ja ketterä organisaatiokulttuuri ” sekä lukion opettaja, oppikirjailija ja tv-tkouluttaja Eenariina Hämäläinen ”Opettajana sähköistyvässä koulussa” ja tietysti mieltä askarruttaviin edunvalvonnallisiin kysymyksiin vastaaminen. Oli mielenkiintoista lukea palautetta, jota seminaariin osallistujat antoivat tapahtuman jälkeen. Palaute oli hyvää, mutta myös kehitettävissä asioita tuotiin esille. Kiitos yhteysopettajat!

Kevään kulttuuri- ja liikuntatarjonta HOAY:N jäsenille ja ei-jäsenille on jälleen kerran runsasta. Tyhjät tuolit täyttyvät ennätys tahtiin: teatteria, oopperaa, musikaaleja, matkoja ja tietysti kauden päättävät OAJ PKS:n kanssa yhdessä järjestettävät SOFT-bileet Hotelli Presidentissä. Liikunnallisia harrastusmahdollisuuksia ovat mm. laskettelumatka, caboeira, Smartfeet jne.

Tässä haasteellisessa ajassa jakaminen ja hyvinvointi on meille kaikille tärkeä asia. Siksi haluamme hallituksena palvella kaikkia jäseniä niin edunvalvonta-, järjestö-, kulttuuri- ja virkistätymisasioin.

Luvatusta takatalvesta huolimatta kevään merkit ovat vahvasti ilmassa, lintujen liverrysten myötä kohti kevättä ja kesää mennään.

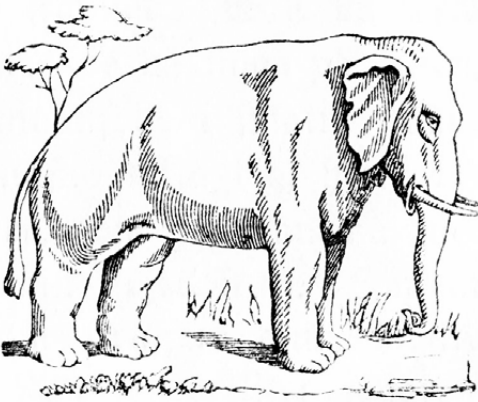
Aurinkoisin mieltein ja mukavaa kevättä toivottaen ;)



MARITTA VIRTANEN
JÄRJESTÖVALIOKUNNAN PJ

Jooseppi -leaks ja muuta fuulaa

Kun on näin hiivatin vanha, viiskymppisiä ei enää muista ja kuuskymppiset on lähellä, saa hiukan äksyillä nykyajalle ja irvailla asioille, jotka ovat joillekin tärkeitä. Nyt kun telkkarista näkyy 14 ilmaiskanavaa, joutuu toteamaan, että samaa roskaa tulee joka puolelta. Siksikin olen pahoittanut mieleni ja myös koska kaikki on nykyisin niin monimutkaista, enkä ymmärrä enää mitään. Enkä hyväksy!



TERVEYSVAIKUTTEISET RUOAT ovat nyt in. Hauskaa kylläkin, että kiinalaisille siniset mustikat ovat varsinaista voimamuonaa ja täällä toispualjokke taas punaisilla goji-marjoilla on valtaisa teho. Epäterveelliseen ruokavalioon tai elämäntapoihin tottuneet innostuvat helposti ravintolisistä ja terveysvaikutteisista ruoka-aineista, joiden valmistajat ja markkinoijat saavat meidät uskomaan, että kaikki muuttuu, kun alan, muusta viis, ryystää mainostettua taikajuomaa.

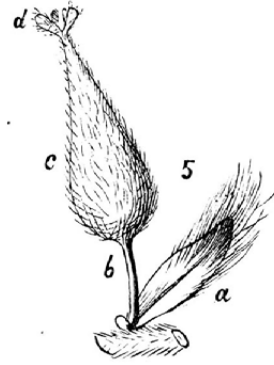
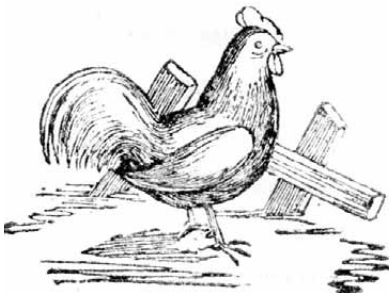
LAIHDUTUSHÄRPÄKKEET ovat mielenkiintoisia taikakaluja. Lääkäri sanoi minulle kerran, että jos tahdot laihtua kilon liikunnalla, kävele Tampereelle. Kun ihmisen vartalolle on kerääntynyt makkara, on toki inhimillistä haluta siitä eroon ilman elämäntapojen vaivalloista muutosta. Mainosten mukaan vain viisi minuuttia päivässä käytettävällä laskien vatkaajalla tai ihonmukaisilla hengittämättömillä rasvansulattajapökyillä pääsee kivutta ylipainosta. Siitä on todisteena ostoskanavan uhkeavartaloinen fitness -tyyppi, joka vielä puoli vuotta sitten löllä länkeissään, kuten vieressä oleva kuva todistelee.



JOGURTIT, VIILIT JA MAUSTEKERMAT ja pitkät hyllyrivit maitotuotteita, huh! Niiden seasta on liki mahdotonta löytää omaansa ja sitten ne lisätyt hivenaineet ja lisähinnat. Ostapa vaikka magnesium- tai sinkkihöystetty kuplavesi ja saat maksaa euron lisähintaa tuotteesta. Ehkä kannattaisi muutamalla eurolla ostaa sadan kappaleen erä ko. pillereitä ja saisi liki sadan euron säästön. Tai purisiko proteiinipatukkaa, kun maitopurkillisen proteiini imeytyy tehokkaammin ja lisänä saisi kalsiumin ja d-vitamiinin. Okei, siinä proteiinipatukassa on hedelmä- ja muita sokereita ja suklaapäälyste.

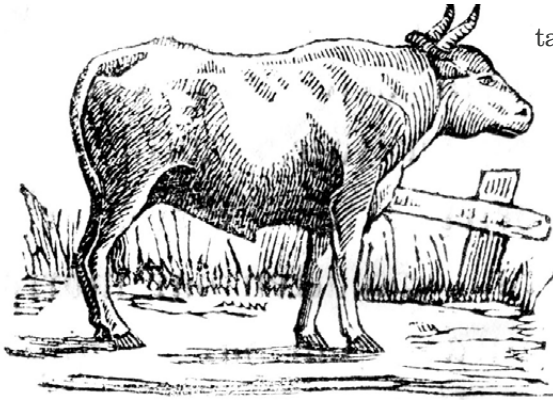
AUTOMAINOKSET ovat huvittavia lisävarusteineen: lukittava hansikaslokero, parkkilipunpidike vakiona, krominväriset listat ja lämmitetty nahkaratti tai korin väriset ovikahvat. Onneksi puuttuu tuo M****softin ”ominaisuus”: auto pysähtyisi kerran - kaksi päivässä ja kun olisit saanut sen taas toimimaan, valmistaja tiedustelisi, mikä vika siinä oli.

TELKKARIN RUOKA-, ESIINTYMIS-, LAULU- JA FRIIKKI-OHJELMAT täyttävät vapaa-aikaa. Montako ruokaohjelmaa on tehty pikkujulkimoineen tai halpoja huveja eri tavoin toteuttavine Ryhmäteatterin Neil Hardwickin Nyhjää tyhjistä -versioineen. Oma lukunsa ovat amerikkalaiset kuvottavat ahmimishjelmat tai erilaisten friikkien tirkistely, kuten Freddy, joka ei ole koskaan siivonnut eikä mahdu enää kotiinsa. Kymmenen vuotta sitten katsojia ärsytti naisjuontaja, joka keljuili Heikoin lenkki -ohjelmassa. Veikkaanpa, että seuraava formaatti esittelee meille naapureitaan kiusaavat p****päät. Sehän vasta olisi jokakatsojan projisointi.



JULKISUUSLEIKIT JA NÄKYMISEN SIETÄMÄTÖN KEVEYS ovat monille tärkeitä. Twiitit, FB:t ja muut itsensä olemassaolon todentajat kertovat, että elän merkityksellisistä elämää. No ehkäpä se ei ole uutta, piirtelihän Pierre jo 25 000 vuotta sitten postaustaan Lascaux'n luolan seinään. Kehuskeli silloin metsästäneensä kaikki ne otukset.

SAIRAANHOITAJA, LÄÄKÄRI, VARTIJA, POLIISI -TOSI-TV-OHJELMA. Miten olisi opettaja - tosi-TV-ohjelma? ”Joo me ollaan tässä kollegan kanssa menossa välitunnille. Vedetään nää keltaiset suojaliivit päälle viranomaistehtäviin. Vielä ei tiedä mitä kohteessa tapahtuu. Alkutietojen mukaan ulkona on siinä kolme- ja puolisataa oppilasta. Lähestytään kohdetta varovasti, näin nuoskakelillä ilma voi olla täynnä lumipalloja ja isommat ovat livahtaneet metsän laitaan tupakalle. Näin iltapäiväsaikaan voi kohdalle sattua pari tappelua, jotka pitää viedä luokanvalvojalle tutkintaan. Yleensä tehtäviä on toistakymmentä laidasta laitaan. Toivon mukaan olis rauhallista, ettei tarttis paperihommissa sitten viipyä.”



ELEKTRONIIKAN KEHITYS
JA KESTOIKÄ. Tuttu fysiikan-
opettaja vei luokkaan mustan
bakeliittipuhelimen, sellaisen,
jossa oli numerolevy. Joku
oppilaista kysyi, mitä muuta
sillä voi tehdä, kuin soittaa. No
joo appsit puuttui, mutta eipä
vanhentunut käyttöliittymäkään
kymmeniin vuosiin tai loppunut
akku. Eikä malli vanhentunut
kesken puhelun. Kun meidän
astianpesukone lopetti palvelun
27. vuoden kohdalla, lupasi ko-
dinkoneliikkeen myyjä, että hän
antaa takuun, että tämä uusi ei
kestä niin kauan.

Onneksi elämässämme on
uutiset, tuo kaikkien
tositelkkareiden **äiti**: sieltä tulee
takuuvarmaa **uutta tietoa**:

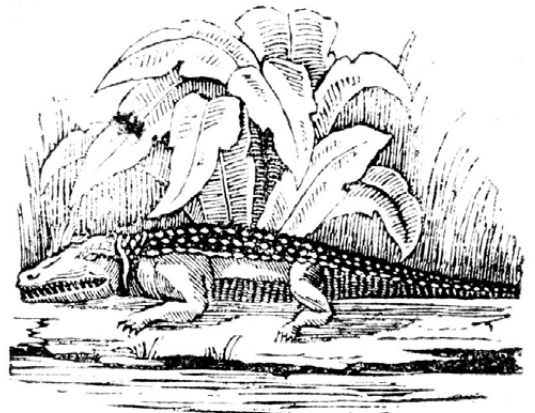
Lähi-idän ongelmista,
Putinin uudet seikkailut,
Sote -uudistus ja
Talvivaaran viimeiset vaiheet tai
Kreikan tukipaketti ja
Suomen takuut sekä lopuksi
Suomen

hiihtojoukkueen

uutisia.

Koettakaa kestää,

toivoo **JOOSEPPI**





Oppilas- ja opiskelija- huoltolain käytännöt syynissä!

Uusi oppilas ja opiskelijahuoltolaki astui voimaan 1.8.2014. Lakimuutoksen vaikutuksia käytännön toimiin koululla on nyt harjoiteltu puoli vuotta. Alkuhämmästelyn jälkeen käytänteet rupeavat vakiintumaan ja pikkuhiljaa voi arvioida mikä muuttui vai muuttuiko mikään. Lain tarkoitus ei alun perin ollut lisätä opettajien työmäärä, vaan tarkoitus oli selkeyttää käytänteitä ja vastuualueita oppilashuollon asioissa. Sen piti myös olla kustannusneutraali. Jälkimmäinen tietenkin pitää paikkansa koska lakimuutoksen tiimoilta korvauksista tai palkanmaksusta ei mitään uutta sovittu.

HOAY on seurannut lakimuutoksen aiheuttamia toimia ja kouluilta kuulunutta palautetta pitkin syksyä ja talvea. Jotta tilanteesta saatiin parempi kokonaiskuva, HOAY järjesti kyselyn lakimuutoksen aiheuttamista vaikutuksista peruskoulujen opet-

tajien osalta. Kysely pidettiin helmimaaliskuun taitteessa. Kyselyyn vastasi 367 helsinkiläistä perusopetuksen opettajaa. Vastajaat edustivat kattavasti kaikkia tehtävänimikkeitä ja kouluasteita. Seuraavassa on tiivistelmä kyselyn vastauksista.



1. "Onko muutos
lainsäädännössä lisännyt
työmäärääsi?"

41% vastanneista ilmoitti
työmäärän lisääntyneen vähän
26% vastanneista ilmoitti
työmäärän lisääntyneen
huomattavasti

2. "Jos koet töiden lisääntyneen,
valitse mikä on lisääntynyt?"

Vastukset jakautuivat
seuraavasti kaikkia vastanneita
kohden

Asiakirjojen/selvitysten kirjoittaminen	61%
Oppilaspalavereiden määrä	40%
Yhteydenpito	
huoltajien kanssa	39%
Kollegoiden kanssa	
asioiden selvittely	34%
Oppilashuoltoryhmän palaverit	18%
Muu	4%

3. "Onko oppilashuollollisten asioiden
hoitaminen mielestäsi helpottunut?"

72% Ei
2% kyllä

4. "Tulevatko erityyppiset huolenaiheet
nyt viedyksi eteenpäin paremmin kuin
ennen?"

56% Ei
10% Kyllä

5. "Oletko saanut työnantajalta selvät
ohjeet oppilashuollon toimintatavoista?"

62% Olen
34% En ole

6. "Tarvitsetko koulutusta
oppilashuoltoon liittyvissä
kysymyksissä?"

55% Kyllä
43% En

7. "Oletko nähnyt OAJ:n
laatiman koulutusvideon uudesta
oppilashuoltolaista?"

91% Ei
8% Kyllä

Avovastausten osalta palaute oli todella runsasta. Varsinkin pedagogisten asiakirjojen laatiminen ja niihin käytetty aika sai paljon huomiota. Puhuttaessa pedagogisten asiakirjojen laatimisesta täytyy muistaa, että laki kolmiportaisesta tuesta on ollut voimassa jo ennen oppilas- ja opiskelijahuollon lakiuudistusta.

Kommenteista esille nousevat seuraavat yleisimmin mainitut teemat:

Pedagogisten asiakirjojen täyttä-

minen on turhauttavaa, koska lomakkeet ovat vaikeaselkoiset ja turhan pitkät

Sovittujen tukitoimien toteuttaminen on puutteellista

Nimettömät palaverit tuntuvat turhauttavilta

Kuraattoreiden ”wilma-kielto” hankaloittaa asioiden hoitoa

Erityisopetuksen kokema kuormittuminen palaverien, yhteydenpidon ja lomakkeiden täyttämisen takia

Toimintaohjeita pitäisi edelleen tarkentaa

Papereiden pyörittäminen on lisääntynyt käytännön avun kustannuksella

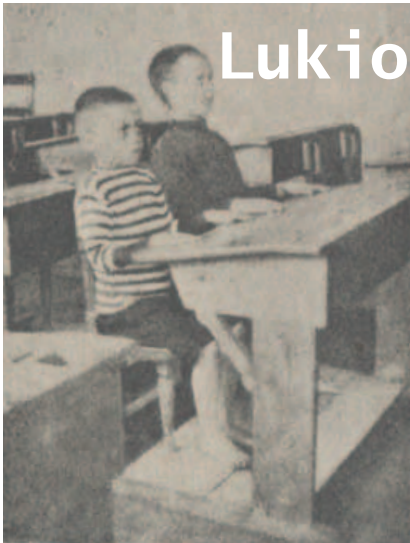
Kyselyn perusteella oppilashuoltolain muutokset eivät selkeyttäneet käytänteitä tai opettajan vastuualueita. Myöskään huoli oppilaasta ei siirry eteenpäin tehokkaasti monimutkaisten käytänteiden takia. Käytänteitä tuleekin selkeyttää ja koulutukselle on tarvetta.

HOAY suunnittelee kyselyn pohjalta koulutuksen järjestämistä oppilashuollollisissa asioissa. Työnantajan kanssa keskustellaan käytänteiden selkeyttämisestä ja koulutuksen tarpeesta. Kyselyn kooste toimitetaan myös keskusjärjestölle tiedoksi.

Koulutusvideo oppilas- ja opiskelijahuollosta on nähtävissä OAJ:n jäsensivuilla:
www.oaj.fi ->Jäsensivu ->Opettajan ammatti ->Opettajan vastuut ja velvollisuudet ->Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki

KOONTI

TUOMO LAAKSO



Lukio

uudistuu - ja rillumarei soi!

Pyydän, että sallitte tämän pienen purkauksen! Kyllä tässä on tavallinen lukio-opettaja nimittäin ollut ihmeissään viimeiset pari vuotta. Juuri kun toipuu yhdestä alkavasta uudistusajatuksista niin jo pukkaa seuraavaa päälle. Uudistukset joko alkavat tai eivät ala, odotetaan ja hosutaan ja lopuksi osa perutaan.

Opetussuunnitelmauudistus alkoi lupaavasti reilut kaksi vuotta sitten kun ministeri Gustafsson asetti työryhmän laatimaan lukion tavoite- ja tuntijakouudistusta. Niukan tiedotamisen linjalla pysynyt uudistaminen huipentui soppaan lukion ns. "korimallin" vaihtoehdoista. Vuoden synnyttämisellä lisättiin yksi vaihtoehto, joka ei paljoakaan muuttanut edellistä tuntijakoa. No ainakin yleisivistys voitti.

Opetussuunnitelmatyölle tuli tämän jälkeen tietenkin hirveä kiire.

Ne ketkä ehtivät huitaisivat yötoinä OPH:n pyynnöstä lausunnot yleiseen osaan viime vuoden lopulla. Sitten jo oltiin samaan aikaan ainekohtaisten OPSien kimpussa. Sitä kun oli ajatellut, että koko lukiokoulutusta ohjaava opetussuunnitelma laaditaan rauhassa ja siten, että yleisen osan tärkeä arvoperusta peilataan kautta linjan ainekohtaisiin suunnitelmiin. Opetussuunnitelmat valmistuvat syksyksi 2015 ja siinä jään hyvää aikaa ottaa ne haltuun ja laatia oppimateriaali syksyksi 2016. Saattaapi

olla tuo YT -ajan riittäminen melko lailla koetuksella peruskoulun ja lukion yhteisellä opettajalla molempia pusertaessa.

Ilmiöpohjainen opetus tuli hittisanaksi joitakin vuosia sitten ja luki-oissa siitä on otettu tuntumaa viime keväänä. Ilmiöpohjaisuus on hieno ilmiö ja hyvinkin tavoiteltava tulo-kulma opetuksessa ja oppimisessa. Pitäisi vain löytyä jostakin aikaa yhteisen projektiluontoisen työskente-lyn suunnitteluun. Tulevaisuudessa ei kai opettajaa tarvita lainkaan vaan ilmiöt ja itsenäinen opiskelu vain tapahtuvat itsestään e- sitä ja e- tätä ympäristössä. Ainakin uudessa ope- tussuunnitelmassa opettajan rooli on kovin kapeaksi kirjoitettu.

Sähköisten laitteiden käyttöön-oto on tuntunut ylipäättään olevan “se juttu”. Toki niitä pitää ottaa käyttöön ja koulutuksen pitää olla eturinta- massa uuden teknologian käytössä. Kyllähän me opettajat tietokoneita haluamme käyttää, mutta hyviä lait- teita pitäisi saada opettajillekin. Hel- singin sanomista sain pari päivää sitten ilokseni lukea, että minulla “(opettajilla) on kelvottomat tietotek- niset taidot!” (HS 17.3.) Totta! Pädillä on hemmetin vaikea kirjoittaa. Lait- teen kun ei pitäisi olla itsetarkoitus vaan apuväline.

Sähköisistä ylioppilaskirjoituk- sistakin voisi tässä kirjoittaa vielä koko sivun. No, näillä taidoilla sitä sitten opetetaan tulevia YO-kokeilaita. Toivotaan todella, että valtavan

joukon yhtäaikaiselle sähköiselle kokeelle saadaan varma alusta ja koetta kirjoittavalle opiskelijalle työ- rauha. Mitenkähän on sitten opet- tajien täydennyskoulutuksen laita? Tarvetta taitaa olla melkoisesti, mut- ta ei taida löytyä resursseja opetta- jan kouluttamiseen. Ei hätää: olen poistunut rivistä eläkkeelle viimeis- tään kolmenkymmenen vuoden ku- luttua ja tilalleni tulee nuoria hyvät älypuhelimenkäyttötaidot hallitsevia opettajia.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki otettiin käyttöön viime syksynä ja saimme ihmetellä mitä saa sanoa ja kenelle. Tuli uutta ja kaunista byro- kratiaa lupalappuineen. Ohimennen vielä koulupsykologipalveluiden jär- jestäminen todettiin laittomaksi yk- sityisissä lukioissa ja sitten taas var- muuden vuoksi lailliseksi.

Taloudellisesti lukiolla ei mene hyvin! Rahoitusta lukiokoulutuk- sesta on leikattu viimeisen kahden vuoden aikana noin 10%. Hyvästit on jätetty pienille ja tehokkaille ope- tusryhmille sekä pääsääntöisesti koulukohtaisille soveltaville kurs- seillekin. Jos muuten säästöjä ei ole saatu aikaan niin on sitä väläytelty mammuttimaisten ryhmien opetta- mista verkkoympäristössäkin. Puoli- kas kurssihan on jo ihan arkipäivää. PISA -menestyjät vyöryvät nyt luki- oihin ja ovat maailmalla niin erin- omaisiksi todetut, että eihän heitä enää tarvitse lähiopetuksena opettaa. Näin taataan suomen korkeakoulu-

opiskelijoiden yleissivistyksen korkea taso jatkossa.

Koko komeuden kruunaa toisen asteen kokonaisvaltainen tarkastelu. Puheet toimilupien päivittämisestä ja niiden kriteereistä viimeistään huolestuttivat varsinkin yksityiset opetuksenjärjestäjät ja opettajat. Koko prosessin ajan toinen toistaan villimmät huhut lupien kriteereistä esimerkiksi koulun koon osalta värjivät prosessia. Syksyllä 2014 julkaistut koelaskelmat rahoitusuudistuksen osalta näyttivätkin katastrofaalisilta koskien isoa osaa Helsingin lukioita. Kaikenlaista on tullut jossiteltua asian ympärillä.

Poliittinen soutaminen ja huopaaminen katkesi toistaiseksi toisen asteen toimilupa- ja rahoituslainsäädäntöprosessin keskeytymiseen kautensa päättävän eduskunnan viimeisessä käsittelyssä. Tavoitteena oli alunperin säästää 260 miljoonaa toisen asteen koulutuksesta. Kysymyksenä jää nyt, että paljonko rahaa ja miestyötunteja tähän prosessiin tuli haaskattua? On meinaan aika monta kokousta Suomessa pidetty tämän aiheen parissa. Nämäkin kokouspalkkiot ja katkarapuskagenit olisi voinut käyttää vaikka niiden YO-kirjoituksissa tarvittavien tietokoneiden hankkimiseen. Uudistamisen ja säästämisen tarve (vai onko sitä vielä) ei ole kuitenkaan edelleenkaan kadonnut mihinkään. Nähtäväksi jää miten tätä soppaa hämmennetään jatkossa.

Lukiokoulutuksen uudistami-

nessa ei ole mikään nurkka pysynyt paikallaan pariin vuoteen. On yksinkertaisesti kovin vaikea suunnitella toisen kerroksen rakentamista jos perustuksia koko ajan puretaan, korjataan ja sitten todetaan huonosti rakennetuiksi. Lukio-opettajana minä yritän tehdä työtäni tällä alati tärisväällä työmaalla.

TUOMO LAAKSO

EDUNVALVONTAVALIOKUNNAN PJ.

HOAY

MUSIIKIN LEHTORI

HERTTONIEMEN YHTEISKOULU

P.S. Menen minä huomenna ihan hyvällä mielellä töihin sillä pidän työstäni valtavasti. On myös mielenkiintoista nähdä mihin tämä kaikki johtaa. Uskoni opettajuuteen ja sen tarpeeseen tulevaisuudessakin on vahva.

*HOAY jätti lausunnon lukion ope-
tussuunnitelman yleiseen osaan
joulukuussa 2014, HOAY on ottanut
kantaa verkko-opetuksen järjestä-
miseen, puolikkaisiin kursseihin ja
tuntiopettajien palkkaamiseen. Kes-
kustelua ja tiedottamista säästöjen
vaikutuksesta ja lukiokoulutuksen
tulevaisuudesta jatketaan työnanta-
jien ja poliittisten päättäjien kanssa.
Yhdistys seuraa myös opettajien
työssä jaksamista yhteistyössä työ-
suojeluvaltuutetujen kanssa.*



Mikko Jordman käytti Wordleä ja kuvansi, kuinka monta kertaa sanat oppilas ja ohjaaminen esiintyvät OPS2016:sta.

Esitys lukion tuntijaosta julkaistiin tiistaina 17.12.2013. Sen aiheuttamasta hämmennyksestä johtuen Facebookiin perustettiin julkinen ryhmä "Tulevaisuuden lukio - valtakunnalliset tavoitteet ja tuntijako". Jäseniä siinä on 2 615. Opettajat tuovat sielläkin esille kiinnostavia näkökulmia lukiouudistuksen mahdollisiin seurannaisiin ja pohtivat mediassa esiinnostettuja opetuksen teemoja.

Viimeisin keskustelu on käyty Opettaja-lehden jutun "Kymmenen kysymystä vuosityöajasta" pohjalta. Keskustelun pohjalta voisi päätellä, että opettajat uumoilevat automaation esiinmarssia lukiossakin. Tarvitseeko opettajan tulevaisuudessa käyttää työaikaansa palautteen antamiseen opiskelijalle sillä oikeinkirjoi-

tusohjelmat ja sähköiset palauttejärjestelmät voivat hoitaa sen opettajan puolesta. Murto-osalla siihen nyt käytetystä ajasta. Mitä tuumivat opiskelijat - eikö oppiminen ja sen varmistaminen synny juuri palautteen avulla?

Myös opetussuunnitelmien painottuminen sekä peruskoulussa että lukiossa ohjaamiseen opettamisen sijasta saa keskustelupalstalaiset ihmettelemään piilota-voitteita uudistuksen takana:

"Jos opetussuunnitelmassa ei opetus ole ykkössana, miksi meillä on opetussuunnitelma? Jos ei opeteta, vaan ohjataan, palkataan tunneille ohjaajia ei opettajia. Koska tää mukapedagoginen höpinä ohjaamisesta lopetetaan? Minä ainakin olen opettaja en ohjaaja." Ihmettelee Ari Myllyviita kommentissaan asiaan.

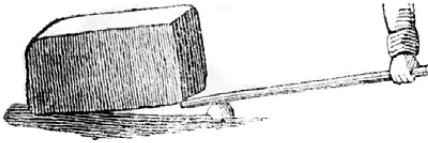
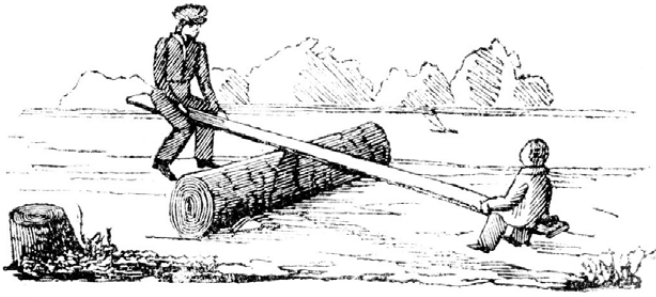
SALLA IIVANAINEN

Professiona lastentarhanopettaja – haasteet ja tulevaisuus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan sitä suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa, joka edistää lapsen kasvua, kehittymistä ja oppimista. Varhaiskasvatusta annetaan pääsääntöisesti päivähoitossa ja esiopetuksessa. Kaikilla alle kouluikäisillä lapsilla on oikeus kunnan järjestämään päivähoitoon. Tätä kutsutaan subjektiiviseksi päivähoito-oikeudeksi. Varhaiskasvatus ja perusopetus muodostavat yhtenäisen jatkumon päivähoitosta peruskouluun.



KIRJOITTANUT SUAAD ONNISELKÄ
 TEKSTI PERUSTUU PÄIVÄKODIN JOHTAJAN SOILE
 OLEANDERIN HAASTATTELUUN. HÄN TOIMII
 PÄIVÄKOTI PELIMANNISSA HELSINGISSÄ.



Helsingissä päiväkotien henkilökunnasta yksi kolmasosa on lastentarhanopettajia ja kaksi kolmasosaa on lastenhoitajia. Tällä hetkellä uusista palkatuista lastentarhanopettajista 60%:lla on ammattikorkeakoulututkinto ja 40%:lla yliopistotutkinto. Lastentarhanopettajien työn vaativuuden lisääntyessä alan yliopistokoulutuksen saaneet eivät hakeudu omalle alalleen.

Varhaiskasvatuksen merkitys ei ole aina avautunut suurelle yleisölle. Päivähoidossa laadukkaan varhaiskasvatuksen tuottaminen vaatii varhaiskasvatuksen osaamista. Koska yhteiskunta on monimuotoistunut, se heijastuu ensimmäisenä varhaiskasvatuksen puolelle. Lastentarhanopettajan työssä vaaditaan varhaiskasvatuksen lisäksi muuta monialaista osaamista. Esimerkiksi kaupunginosien eriytyminen näkyy

myös päivähoidossa. Vanhempien elämönhallintataidoissa on suurta vaihtelua ja opettajien pitää osata huomioida eri kieli- ja kulttuuritaustaiset lapset.

Helsingissä päivähoitopaikkojen paikkojen rajallisuuden vuoksi suuret lapsiryhmät lisäävät opettajien työmäärää. Helsingissä päivähoitopaikkoja on tarpeeseen nähden liian vähän. Päivähoito ei useinkaan enää ole lähipalvelu, vaan pitkät matkat pidentävät lasten hoitoaikaa ja vanhempien työpäivää. Suomessa osallistuminen päivähoitoon on vähäisempää kuin Euroopassa keskimäärin.

Laadukkaan varhaiskasvatuksen takaamiseksi lapsella tulee olla oikeus säännölliseen varhaiskasvatukseen. Valtioneuvoston periaatepäätöksessä linjataan, että varhaiskasvatuksen keskeisin voimavara on

ammattitaitoinen ja yhteistyökykyinen henkilöstö, jonka riittävyyteen ja jaksamiseen kiinnitetään huomiota. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan tulee kirjata päivähoidon tehtävä lapsen huolenpidon ja kokonaisvaltaisen kasvun ja oppimisen edistämisessä.

Helsinki tekee varhaiskasvatussuunnitelman esiopetuksen mallin mukaan kaikille lapsille. Kirjauksen tekee lastentarhanopettaja. Varhaiskasvatussuunnitelma tulee velvoittavaksi, koska maaliskuussa eduskunta hyväksyi varhaiskasvatustien. Opetushallitus laatii varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Laista jäi puuttumaan vielä muun muassa erityisopetus ja henkilöstörakenne.

Koko maassa lastentarhanopettajia työskentelee päiväkodeissa noin 9 200 henkilöä. Lastentarhaopettajan kelpoisuuden voi saavuttaa kahdesta eri koulutuksesta, joita ovat yliopistollinen varhaiskasvatuksen tutkinto ja ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan tutkinto.

Koulutuksessa yliopistolla 70 % opinnoista keskittyy varhaiskasvatukseen ja ammattikorkeakoulussa 30 % tutkinnon laajuudesta sisältää varhaiskasvatusta. Molemmat tutkinnot antavat kelpoisuuden samaan tehtävään, vaikka ne tuottavat erilaista osaamista. Suurin osa yliopistollisista lastentarhanopettajista suorittaa myös ylemmän korkeakoulututkinnon.

Lastentarhanopettajan kelpoisuus (L 272/2005, 7 §)

Päivähoidossa annettavan varhaiskasvatuksen opettajien kelpoisuusvaatimukset sisältyvät lakiin sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (L272/2005). Sosiaalihuollon kelpoisuussäädökset eivät koske 6-vuotiaiden esiopetusta.

Lastentarhanopettajan kelpoisuusvaatimuksena on vähintään yliopistollinen kasvatustieteen kandidaatin tutkinto, lastentarhanopettajan tai varhaiskasvatuksen koulutus, taikka sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulu-tutkinto, johon sisältyvät varhaiskasvatukseen ja sosiaali-pedagogiikkaan suuntautuneet opinnot sen laajuisina kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

Käytännössä lastentarhanopettajan tehtäviin kelpoisiksi katsotaan lastentarhanopettajan tutkinnon tai yliopistollisen kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon, lastentarhanopettajan koulutus; varhaiskasvatus, taikka ammattikorkeakoulussa sosiaalikasvattajan, sosiaalialan ohjaajan ja sosionomin tutkinnon suorittaneet. Sosiaalialan ohjaajan ja sosionomin tutkinnon tulee sisältää riittävästi pedagogisia ja didaktisia opintoja.

LÄHDE: HELSINGIN YLIOPISTO

Lastentarhanopettajien palkkaus määräytyy kunnan päivähoitossa KVTES:n mukaan. Helsingissä kunta maksaa lastentarhanopettajille hieman työehtosopimusta enemmän. Palkkaukseen vaikuttaa ryhmän lasten lukumäärä, jolloin pienimpien lasten ryhmien ollessa lukumäärältään pienimpiä, myös pienimpien lasten opettajien palkka on pienin. Palvelussuhteen ehdot työaikoineen ei houkuttele nuoria työskentelemään koulutustaan vastaavissa tehtävissä.

Valtakunnalliset kelpoisuusehdot sekä puutteet tehtävänkuivissa saavat varhaiskasvatuksen ammatillaiset hakeutumaan myös osaltaan muihin töihin. Tutkimusten mukaan pienimmät lapset tarvitsisivat kuitenkin juuri parhaimmat varhaiskasvatuksen asiantuntijat, koska aivojen hermoston kypsyminen tapahtuu neljään ikävuoteen mennessä.

Laadukkaan varhaiskasvatuksen takaamiseksi osaavat ammatti-

laiset pitää pitää alalla. Yksi epäkohota on palkkaus. Myös puutteellinen tehtävänkuivaus rasittaa työssä. Jos opettajia ei saada toimimaan puutteellisten tehtävänkuivauksien takia, varhaiskasvatuksen laatu kärsii. Tarkka tehtävänkuivaus määrittäisi pedagogisen vastuun. Esimerkiksi Ruotsissa lastentarhaopettajan tehtäväkuiva on määritelty laissa.

Varhaiskasvatuksessa opettajuuden tulee olla keskiössä, sillä opettajien osaaminen vaikuttaa varhaiskasvatuksen lopputulemaan. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on, että jokainen lapsi voi liittyä joukkoon ja saavuttaa optimaalin omassa kasvussaan.

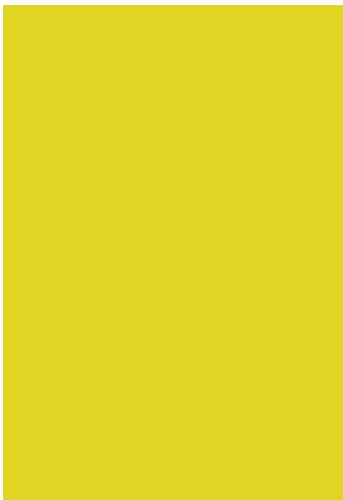
Laadukas varhaiskasvatus tasaa lasten välisiä eriarvoistumisesta johtuvia eroja sekä edesauttaa kodin ja päivähoiton yhteistyötä. Hyvä varhaiskasvatuslaki ohjaa laadukkaaseen varhaiskasvatukseen, joka on koulutusjärjestelmän kivijalka.



Päivän kuva



MIIKKA PAAJANEN





STUDIO PROMEDIA / HANNES VICTORZON

Eläkkeelle siirtyvä opetustoimen johtaja Rauno Jarnila

Opetustoimen johtaja Rauno Jarnila jäi eläkkeelle 31.3.2015. HOAY:n puheenjohtaja Timo Saavalainen kävi tapaamassa häntä opetusvirastossa hiihtolomalla. Rauno Jarnila kertoi ajatuksistaan koulutuksesta, koulun kehittämisestä sekä yhteistyöstä HOAY:n kanssa.

HOAY on tehnyt tiivistä yhteistyötä opetustoimen johtaja Rauno Jarnilan kanssa. HOAY:n työvaliokunta on tavannut Jarnilaa ja muuta opetusviraston ykköskartaia säännöllisesti kerran kuussa. Näihin tapaamisiin asialistan on laatinut HOAY, joten keskusteluissa on käsitelty edunvalvonnan kannalta ajankohtaisia ja tärkeitä asioita. Keskustelut ovat sisällöltään olleet luottamuksellisia eikä tapaamisista ole pidetty

pöytäkirjaa. Tapaamisten tarkoituksena on ollut eri osapuolien näkökantojen esittely, joten erimielisyyksiä näissä tilaisuuksissa ei ole kaihdettu. Muun muassa yksityiskoulujen asema ja rahoitus on aiheuttanut erimielisyyttä Rauno Jarnilan ja HOAY:n välillä. Jarnila on esiintynyt tämän asian tiimoilta julkisuudessaakin. Noin kolmasosa yläkouluikäisistä helsinkiläisistä oppilaista opiskelee yksityiskouluissa, joten kyseessä on melko suurta oppilas- ja opettajajoukkoa koskettava asia.

KUNNALLISLIITON KAUTTA OPETUSVIRASTOON

Kirjoitettuaan ylioppilaaksi Salon yhteiskoulusta Rauno Jarnila opiskeli sovellettua matematiikkaa Turun yliopistossa. Opiskelujen aikana hänellä ei ollut suunnitelmassa ryhtyä opettajaksi, mutta valmistuttuaan hän toimi matematiikan opettajana parin vuoden ajan.

1970-luku oli suuren kouluuudistuksen aikaa ja Jarnila siirtyi silloiseen Kunnallisliittoon edunvalvonta- ja neuvontatehtäviin keskias-teen koulutuksen kehittämislain säättämisen yhteydessä. Oltuaan siellä

kahdeksan vuotta hän johti Suomen ammatillisten oppilaitosten liittoa viisi vuotta. Vuonna 1991 hän siirtyi juuri perustettuun Opetushallitukseen suunnittelujohtajaksi. 1998 hän siirtyi neuvottelevaksi virkamieheksi Opetusministeriöön, josta hän vuonna 2001 tuli rekrytoituksi opetustoimen johtajaksi Helsingin kaupungille.

Töidensä ohessa Rauno Jarnila on jatkuvasti kouluttautunut. Hän valmistui kasvatustieteen lisensiaatiksi Jyväskylän yliopistosta vuonna 1995 ja hän väitteli kasvatustieteen tohtoriksi Tampereen yliopistossa vuonna 1998 aiheenaan Menestyvän

ammattillisen oppilaitoksen profiili.

Kouluttautuminen on Jarnilan mielestä ollut tärkeää ja hyödyllistä. Kasvatustieteen ja matematiikan opinnot ovat tukeneet häntä opetusalan hallinnollisessa työssä.

”OPISKELU KANNATTA AINA”

Suomalainen korkeakoulujärjestelmä saa Jarnilalta kiitosta erityisesti laaja-alaisuudestaan. Opettajat ovat opiskelleet monialaisesti ja kykenevät sen ansiosta syventämään opiaineensa sisältöjä. Jarnila kehoittaa nuoria myös kielenopiskeluun. Viimeisen parinkymmenen vuoden aikana maailma on avautunut suomalaisille aivan uudella tavalla ja varsinkin lähialueiden kielten monipuolisesta osaamisesta on hyötyä.

Haasteellisimpana opetustoimen johtajan työssä Jarnila pitää sitä, että taloudellisesti tiukkoina aikoina on luovuttava palveluista, joita hyvinä aikoina on ollut mahdollista tuottaa. Talouden merkitys ylikorostuu, eikä huomio kiinnity riittävästi muihin tärkeisiin koulutukseen liittyviin asioihin. Taloudellisesti vaikeina aikoina ratkaisuksi tarjotaan helposti tuottavuuden parantamista, mutta yksimielisyyden löytäminen mallista, jolla se saadaan aikaiseksi, on hankalaa. Tuottavuuden parantaminen on muuta kuin alenevat yksikköhinnat; säästöt täytyy osata kohdentaa oikein.

Ongelmallista on, että Helsin-

ki ei pysty tarjoamaan toisen asteen koulutuspaikkaa kaikille peruskoulusta valmistuvalle. Joka vuosi noin 500 oppilasta putoaa järjestelmän ulkopuolelle, vaikka laki takaa jatko-opintopaikan kaikille. Toisaalta Jarnilaa harmittaa, että yhteisiä resursseja haaskataan siten, että korkeasti koulutettuja ihmisiä on vaillo töitä. Koulutuksen ja työelämän tarpeiden ja tavoitteiden on kohdattava.

HELSINGIN VAHVUUS

Helsingin vetovoima on Jarnilan mielestä yksi keskeisistä menestystekijöistä helsinkiläisessä koulu maailmassa. Helsinkiin on helppo saada päteviä ja osaavia opettajia. Kaupungin koko tuo myöskin etuja. Suuri oppilasmäärä helpottaa tiheän kouluverkon ylläpitoa, vaikkakin kouluverkkoa on jatkuvasti tarkasteltava, koska kaupunginosien demografinen rakenne vaihtelee. Jollain alueella oppilasmäärä laskee samaan aikaan kun se toisaalla nousee.

Jarnilan mielestä kaupunki itsessään tarjoaa hyvät puitteet oppimiselle. Julkinen liikenne on tehokasta ja monikulttuurinen ympäristö kannustaa oppilaita kielenopiskelussa.

MILLAINEN ON TULEVAISUUDEN KOULU?

Jarnila uskoo, että tulevaisuuden koulussa oppiminen on kokonaisvaltaista. Opettajan työ muuttuu

enemmän valmentajan rooliin varsinkin vanhemmilla oppilailla. Muualla suoritettuja opintoja on mahdollista ottaa osaksi opintoja entistä laajemmin.

Hänen mukaansa tietotekniikan käyttö tulee niin ikään lisääntymään. Oppimateriaalit muuttuvat osittain digitaalisiksi. Koulutilojen käyttö tulee muuttumaan monimuotoisemmaksi ja tietotekniset valmiudet otetaan huomioon kaikkien koulutilojen suunnittelussa. Helsingissä on ollut erilaisia pilottihankkeita, joissa tulevaisuuden mahdollisuuksia on kartoitettu ja testattu. Ennakkoluottomien kokeilijoiden havaintoja on hyödynnetty tulevaisuuden suunnittelussa. Jarnilan mielestä opettajat ovat avainasemassa tässä muutosprosessissa. Heille tarvitaan sekä mobiililaitteita että koulutusta.

YHTEISTYÖ HOAY:N KANSSA

Yhteistyö HOAY:n kanssa on ollut kauan vakiintunutta. Opetusviraston johto on tavannut säännöllisin välein HOAY:n edustajia ja Jarnilan mielestä on ollut tärkeää, että tapaamisissa on hänen lisäksi ollut mukana opetusviraston ylin johto, osastopäälliköt ja henkilöstöpäällikkö. Heillä on toimivalta tehdä jotain esiin nousseille asioille. HOAY on toimittanut asialistan tapaamisiin etukäteen, jotta tapaamiseen on voitu valmistautua ja tarvittaessa vaikka tuoda jokin asiantuntija mukaan kokoukseen.

Yhteistyötä on tehty myös virasto-toimikunnassa, jossa pääluottamusmiehet ovat mukana. Opetusviraston johto on myös osallistunut pyydettyessä HOAY:n järjestämiin yhteysopettajaseminaareihin esitelmöitsijöinä tai panelisteina.

MITÄ SUUNNITELMIA ELÄKKEELLÄ?

Eläkkeelle jäätyään Rauno Jarnila aikoo jatkaa aktiivista vaikuttamista. Tampereen yliopiston dosenttina hän toimii tarvittaessa tieteellisten jatkotutkintojen ohjaajana. Hän iloitsee etukäteen siitä, että jatkossa viikonloput ovat vapaat, koska ei tarvitse valmistautua seuraavaan työviikkoon. Lisääntyntä vapaa-aikaa Jarnila aikoo käyttää myös kuntoiluun sekä koripallo- ja jääkiekko-otteluiden seuraamiseen.

HOAY toivottaa Rauno Jarnilalle leppoisia eläkepäiviä.

TIMO SAAVALAINEN



PUOLUEIDEN
PUHEENJOHTAJAT
EDUCA-MESSUILLA

Leikkauksia vai ei?

Educa-messujen puheenjohtaja-paneeli houkutteli lauantaina 24.1.2015 Visio-salin täyteen opettajia. Vaalien läheisyys toi paikalle myös median ja paneelia seuranneina viikkoina saimmekin seurata mediassa käytyä vilkasta koulutuskeskustelua aina Helsingin Sanomien pääkirjoitusta myöten.

Suurimman huomion mediassa sai keskustelu ns. koulushoppailusta. Selvimmin muun kuin lähikoulun valitsemisen tuomitsivat puheenjohtajat Paa-vo Arhinmäki (vas.) ja Juha Sipilä (kesk.). He olivat valmiita kieltämään koulushoppailun ja poikkeamaan kiellostä ainoastaan perustelluista syistä, jollainen olisi esim. hakeutuminen erityispainotteiseen kouluun. Muutkaan panelistit eivät koulushoppailua kannattaneet, mutta eivät olleet kuitenkaan valmiita rajoituksiin. Varapuheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen (kok.) katsoi, että tulisi tehdä kaikki, jotta oppilaat

hakeutuisivat lähikouluun ja vanhempien tulee luottaa, että lähikoulu on paras koulu. Koulushoppailu on oire jostakin ja tähän oireeseen tulee Grahn-Laasonen mukaan puuttua.

Muustakin epätasa-arvosta oltiin huolestuneita. Arhinmäki nosti esille opetuksen määrän vaihtelun eri kunnissa. Joissakin kunnissa järjestetään vain lain vaatima minimimäärä opetusta ja tällaisen kunnan oppilaat saavat kouluaikanaan jopa yhdenlukukauden verran vähemmän opetusta kuin toisessa kunnassa. Arhinmäen huoleen yhtyi myös moni paikalla ollut opettaja. Kysyttäessä, pitävätkö he suomalaista koulua



tasa-arvoisena, jopa n. 45 % opettajista ei uskonut suomalaisen koulun tasa-arvoisuuteen.

Ryhmäkoko sai myös paljon julkisuutta. Panelistit olivat yksimielisiä suuren ryhmäkoon haitallisuudesta, mutta minimiryhmäkoon säätäminen lailla jakoi jo mielipiteet. Tätä oli ehdottanut saman päivän Helsingin Sanomissa opetusministeri Krista Kiuru. Kiurun linjoilla panelisteista olivat selvimmin varapuheenjohtaja Sauli Ahvenjärvi (Kd) ja kansanedustaja Kimmo Kivelä (Ps), mutta myös puheenjohtaja Antti Rinne (SDP) katsoi, että ryhmäkoko tulee normittaa, jos halutaan tuloksia.

Ahvenjärvi selvensi, että kouluihin liittyvistä asioista päätetään kuitenkin kunnissa eikä muu kuin laki saa säästöjä etsiviä kunnallispolitiikkoja pitämään ryhmäkokoja pienenä.

Selvimmin ryhmäkoon säätämistä lailla vastusti Juha Sipilä, joka huomautti, ettei rahaa ole lähivuosina tulossa lisää. Myös Anna-Maja Henriksson (RKP) ja Grahn-Laasonen katsoivat, että laki ei ole paras tapa hoitaa asiaa, sillä ryhmäkoko ei aina määrää opetusryhmän toimivuutta ja vaarana on myös, että maksimista tulee minimi. Puheenjohtaja Ville Niinistö (Vihr.) puolestaan odotti valtiolta rahallista tukea ope-

tusryhmien pienentämiseen. Yleisö-
tä suuri osa oli panelisteja valmiimpi
ryhmäkoon normittamiseen.

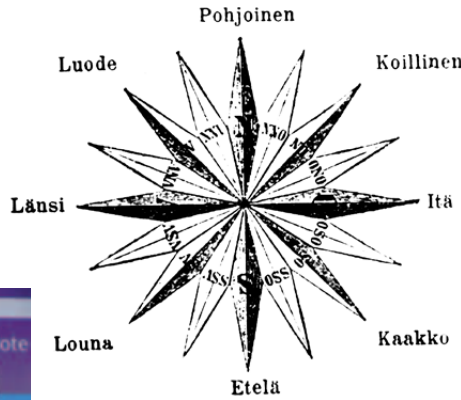
Rinne ja Sipilä toivat paneelissa
kuitenkin esille sen, että lisää rahaa
ei ole tulossa. He peräänkuulutti-
vatkin innovaatioita sekä rakenteel-
lisia muutoksia. Yksi rakenteellinen
muutos nousikin esiin. Arhinmäki
ja Ahvenjärvi suhtautuivat suopeim-
min ns. duaalimallin purkuun eli yli-
opistojen ja ammattikorkeakoulujen
yhdistämiseen. Ahvenjärvi perään-
kuulutti ennakkoluulottomuutta ja
katsoi, että näin saadaan hallinnol-
lista tehokkuutta. Muut panelistit
olivat valmiita edistämään yhteis-
työtä oppilaitosten välillä, mutta
katsoivat, että tutkinnot tulisi pitää
erillisinä. Nähtävästi Educa-messuil-
la käyty keskustelu herätti duaali-
mallin puolustajat eikä duaalimallin
purku juuri saanut kannatusta jul-
kisessa keskustelussa asianomaisten
taholtakaan.

Yleisöä kiinnosti eniten mahdol-
liset tulevat leikkaukset. Panelistit
vastasivat yksimielisesti, että lisä-
leikkauksia ei enää tule, jos he ja hei-
dän puolueensa ovat seuraavassa hal-
lituksessa. Panelisteilla ja yleisöllä
olikin yhtä synkkä kuva viime vuo-
sien kehityksestä. Kysyttäessä, onko

Suomi nyt lähempänä vai kauempana
hallituksen tavoitetta olla maailman
osaavin kansa vuonna 2020 kuin ta-
voitteen asettamisajankohtana, vain
Grahm-Laasonen ja Ahvenjärvi kat-
soivat, että tavoitteesta ei olla kauem-
pana. Rohkaisevaa oli kuitenkin, että
panelistit olivat yksimielisiä siitä,
että opettajien pätevyysvaatimuksia
ei heikennetä.

Paneelin lopuksi OAJ:n puheen-
johtaja Olli Luukkainen esitti tiukan
kannanoton koulutuksen tilasta.
Hän korosti tasa-arvon ja lähikoulu-
jen merkitystä ja katsoi, että koska
päätökset kuitenkin tehdään kun-
nissa, tarvitaan normit esim. ryh-
mäkoosta. Poliitikot ovat toistaneet
tarpeeksi ”liirum laarumia”, mutta
oppositiossakaan yksikään puolue
ei ole noussut välikysymyksillä vas-
tustamaan leikkauksia. Luukkainen
ei myöskään ollut vakuuttunut siitä,
etteikö lisäleikkauksia vielä olisi tu-
lossa. Yhtä pessimistisesti tulevaan
suhtautuivat keskustelua seuranneet
opettajat, sillä vain pieni osa yleisö-
tä uskoi leikkausten loppuneen.

Ruotsissa edellisistä eduskunta-
vaaleista tuli koulutusvaalit. Perus-
suomalaisten Kimmo Kivelä toivoi
saman tapahtuvan Suomessa. Kes-
kustapuolue ilmoitti myöhemmin,



että koulutus on näissä vaaleissa yksi puolueen kärkiteemoista. Ville Niinistö oli valmis tekemään lisäleikkausten torjumisesta jopa hallituskysymyksen. Puoluejohtajat ilmaisivat suuren opettajayleisön edessä selvän halunsa puolustaa opetusta ja torjua lisäleikkaukset! Täytyy siis toivoa, että Educa-messujen yleisön pessimistinen näkemys osoittautuisi vääräksi.

Tulihan se Luukkaisen peräänkuuluttama välikysymyksen lopulta: Vajaa kuukausi Educa-messujen jälkeen oppositiopuolueet keskusta, perussuomalaiset, vihreät ja vasemmistoliitto tekivät yhteisen välikysymyksen eduskunnassa aiheenaan tasa-arvoisen koulutuksen tulevaisuus! Välikysymys oli jo vaalikauden 22. välikysymys, mutta ensimmäistä kertaa aiheena oli koulutus.

TARJA TUOHIMAA

”Kun sukkiakaan ei ehdi vaihtamaan ennen illallista!”

PALAUTETTA YHTEYSOPETTAJASEMINAAREISTA

Syksyllä 2014 HOAY siirtyi käyttämään sähköistä palautejärjestelmää yhteysopettajapäivien kehittämiseksi. Yhteysopettajia kannustettiin siirtymään uuteen käytäntöön arvonnalla, joka järjestettiin ensimmäiseen sähköiseen kyselyyn vastanneiden kesken.

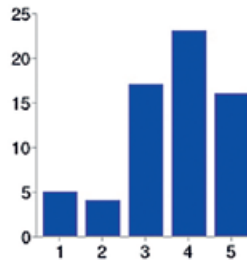
● Palauteiden koonti on aina esitelty HOAY:n hallituksessa. Niin myös nyt sähköisellä aikakaudella. Sähköisen palautelomakkeen tulokset saa helposti ymmärrettävään muotoon tuhraamatta monta tuntia käppyröiden piirtelyyn. Vapaamuotoinen palaute on kuitenkin edelleen kullannarvoista hallituksen valiokuntien työskentelylle. Niistä voi poimia edunvalvonnallisia asioita kartoitettavaksi ja kehitettäväksi.

Yhteysopettajien koulutuspäivien ohjelma on tiivis. Joskus toivoi-

si, että esimerkiksi laivaseminaarissa olisi enemmän aikaa vaatteiden vaihtoon tai vain oleskeluun. Mutta koska opetusala on kurimuksessa, on koulutuspäivätkin kiireisiä. Vaikka seminaarit ovat usein luentopohjaisia, keskustelut ja kysymykset kuuluvat koulutuspäivien henkeen. Koulutusjohtaja (OAJ) Heljä Misukan puheenvuoro ”Ajankoh- taista edunvalvonnassa” sai yhden yhteysopettajan pohtimaan: ”Nuo kaavaillut toisen asteen koulutuksen leikkaukset ovat järjettömän isoja ja

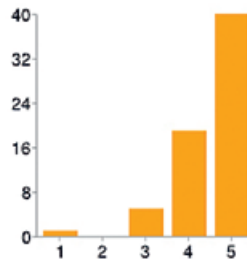
Yhteysopettajat antoivat palautetta syksyn 2014 luennoitsijoista. Palautekyselyssä 5 edusti parasta arvosanaa, 1 heikointa.

Tuomas Nevanlinnan luento "Mitä kouluissa opitaan?" oli ajankohtainen ja kiinnostava.



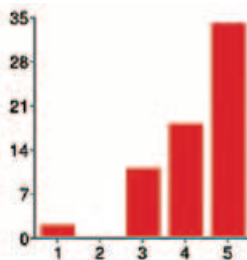
1	5	7.7%
2	4	6.2%
3	17	26.2%
4	23	35.4%
5	16	24.6%

Nina Lahtisen katsaus "Oppilashuoltolaki - mikä muuttuu?" oli tarpeellinen.



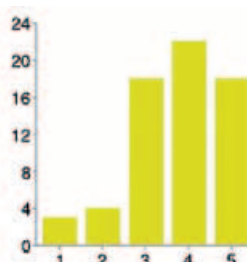
1	1	1.5%
2	0	0%
3	5	7.7%
4	19	29.2%
5	40	61.5%

Sain ajankohtaista tietoa luottamusmiesten ja yksityiskoulujen luottamusmiesten yhteyshenkilön tapaamisista.



1	2	3.1%
2	0	0%
3	11	16.9%
4	18	27.7%
5	34	52.3%

Opetuslautakunnan jäsenten tapaamiset antoivat minulle mahdollisuuden tuoda päättäjien tietoon minua askarruttavia asioita.



1	3	4.6%
2	4	6.2%
3	18	27.7%
4	22	33.8%
5	18	27.7%



Eenariina Hämäläinen valaisi laivaseminaarissa opettajan työtä digitaalisissa oppimisympäristöissä – tarve hyvälle ja oppimisympäristön huomioivalle pedagogialle on entisellään.

Heljä Misukka laskee jo päiviä eduskuntavaaleihin. Millään vaalikaudella ei ole heikennetty koulutuksen asemaa niin kuin viimeisen neljän vuoden aikana.

opettajia joutuisi niiden seurauksena työttömiksi. Nuoria pitää kuitenkin kouluttaa. Voisiko olla mahdollista, että hallitus kaavailee alentavansa jatkossakin opettajankelpoisuuksia ja työllistävänsä halvemmin palkattuja muun alan työntekijöitä, esim. nuoriso-ohjaajia kouluissa? Onhan nyt jo perustettu kotiläksyfirmoja ja sijaisiakin taitaa kouluihin saada vuokratyövoimayhtiöistä?”

Tiesithän muuten, että voit evästää yhteysopettajasi kysymyksiin koulutuspäiville? Voit myös tutustua mm. koulutustilaisuuksien dioihin HOAY:n jäsensivuilla. Jäsen-tunnukset saat käyttöösi koulusi yhteysopettajalta.

SALLA IIVANAINEN

● HOAY järjestää kaksi kertaa vuodessa seminaarin helsinkiläisten koulujen yhteysopettajille. Seminaari ovat tärkeä osa yhdistyksen toimintaa; siellä yhteysopettajat voivat verkostoitua ja saada tietoa HOAY:n toiminnasta.

Yhteysopettajaseminaareissa on kolme osaa: HOAY:n hallitus ja luottamusmiehet kertovat ajankohtaisista edunvalvontaan liittyvistä asioista ja vastaavat yhteysopettajien ennalta lähettämiin kysymyksiin, yhteysopettajat tapaavat omat luottamusmiehensä ja kertovat oman koulunsa kuulumisia. Lisäksi pidetään luentoja joistain kouluun liittyvistä aiheista.

Tämän vuoden yhteysopettajaseminaari järjestettiin 6.–8.3. Silja Serenadella. Vierailevina puhujina

olivat OAJ:n Heljä Misukka, sähköistyvästä koulusta kertonut Eenariina Hämäläinen sekä dosentti Arto Salonen. Seminaarin jälkeen yhteysopettajille lähetettiin sähköinen kyselylomake, josta saatujen vastausten perusteella seminaaria voidaan jälleen pitää onnistuneena.

RISUJA, RUUSUJA JA KEHITTÄMISEHDOTUKSIA

HOAY:n hallitus käy läpi yhteysopettajaseminaarien palautteen. Alla oleva palaute ja runsaat yleisökommentit johti kyselyyn, joka teetettiin helsinkiläisissä peruskouluissa yhteysopettajien avulla. Tulokset voit lukea tästä lehdestä jutusta ”Oppilas- ja opiskelijahuoltolain käytännöt syynissä!”

Nina Lahtisen aihe oli toivoton, ”selkeyttävä kaavio” toi lopulta vain esiin miten paha sotku uuden lain jälkeinen asetelma on. Minusta HOAY:n pitäisi käyttää joukkovoimaa ja kerätä ”kaikkien” opettajien adressi ja toimittaa se opetusvirastolle (joka vaatii oman monisivuisen kammokaavakkeensa käyttöä) ja Opetusministeriölle (joka kerää palautetta kolmiportaisen tuen mallista). Kiitos ja anteeksi!

Ruoka oli Vikingillä parempaa!

Anti on varmaan hyvä peruskoulun opettajille, mutta aikuispuolen opettajille ei niinkään.

Jälkimmäisen seminaaripäivän iltahjelmassa yhteinen luento olisi ollut hyvä pitää ensin, ja vasta sen jälkeen luottamusmiesryhmät.

Kiitokset järjestäjille ja HOAY:n hallitukselle

Aikataulu saisi hieman ”hengittää”, olisi mukavampi olla mukana kun ei olisi niin kiire paikasta toiseen. Onko aina pakko lähteä laivalle? Keinutus ei sovi kaikille...

Kiitos!

Arto Salosen ajasta ei olisi pitänyt leikata. Eenariina lopetti tilaisuuden mukavasti - nuorissa on tulevaisuus.

Mitenkähän opettajat saisi hiljaisiksi esitysten ajaksi??? Erityiskiitos Eenariina Hämäläiselle: ihanan innostunut ja energinen ote tärkeään ja ajankohtaiseen asiaan!

Liian tiivis ohjelma. Olisi mukavaa, jos ehtisi laivalla kauppaan niin, että pystyy osallistumaan koko ohjelmaan.

Ohjelman pitäisi sisältää vain AY-asiaa, ei yleisluentoja jotka sopisivat

esim. koko koulun vesoiksi. YOP-pesti on AY-juttu. Siihen ei kuulu kaiken muun uuden edustaminen koulussa.

Lauantain iltaohjelma oli turhan tiukka. Luennot olisivat voineet alkaa 45 min aikaisemmin.

On aivan käsittämätöntä, että kokoustiloissa ei ole toimivaa wifi yhteyttä. Tämä on kohtalaisen voimakkaan reklamaation paikka Silja Linen suuntaan. T: Tuomo

Siljan palvelut ovat mielestäni huonommat kuin Vikingillä.

Silja on hyvä!

Vikingin kokoustilat ovat paremmat allergisen kannalta. Erinomaienn ohjelma tänä vuonna. Iso kiitos!

tämänkertainen seminaari ei tuonut paljoakaan uutta ay-asiaa. Lieneekö syy siinä, että uutta asiaa ei ollut vai siinä, että sitä ei kerrottu.

Lisää aikaa tv:t:n käyttäälle opetuksessa.

Kiva kun oltiin välillä Siljalla! Hyvät tarjoilut oli joka paikassa, erityisesti kokoustilojen tarjoukset paremmat kuin Viking Linella. Lauantain aikataulu oli liian tiukka: tarvitaan ennen illallista vähintään tunnin tauko, että naisihminen ehtii käymään suihkussa pesemässä kaupun-

kireissun pölyt pois, vaihtamaan iltavaatteet ja laittamaan naaman kuntoon...

Kiitos infosta!

Näin myöhäiset illalliset on raskaita.

Lauantain illallinen oli kovin myöhään. Ehkä osa luennoista voisi olla vähän lyhyempiä. Kiva kun oltiin Siljalla.

Ohjelman ja vapaa-ajan välinen suhde oli nyt toimiva.

Vähemmän filosofiaa ja teoriaa, enemmän käytäntöä. Yhteysopettajien kysymyksiin vastausten läpikäyntiin jäi liian vähän aikaa.

Oli mukavaa jutella muiden opettajien kanssa koulujen tilanteesta jne. Päivä Tukholmassa kruunasi annin! Eenariina Hämäläisen osuudessa alkupuoli meni omasta näkökulmastani liikaa sähköisen yo-tutkinnon pohtimiseksi. Lukion opettajille oli ehkä enemmän tarpeen. Kiitos!

Mahtavaa järjestelytyötä jälleen, kiitos!!


KOONTI
TIMO SAAVALAINEN




Yhteisopettajat antoivat palautetta
kevään 2015 laivaseminaarista.
Palautekyselyssä 5 edusti parasta
arvosanaa, 1 heikointa.

Yhteisopettajapäivien anti kokonaisuudessaan	3,88
Opettajana sähköistyvässä koulussa - Eenariina Hämäläinen	3,28
Luottamusmiesryhmät	4,00
Työsuojelu	3,77
Yhteisopettajien kysymyksiin vastaaminen	3,98
Ajankohtaista edunvalvontatietoa - Heljä Misukka	4,14
Voimakas työyhteisö - Arto Salonen	3,52
Kokoustilat	3,58
Illallistarjoilut	3,97
Ruokatarjoilu kokoustiloissa	4,19

Rihveliristikot 1





Kyseenalaista kierrätystä

↓ -lammas  **päänosa**

																	Kyseenalaista kierrätystä							
iso-mahainen																		nämä aamiaisilla	1					
																			← ATOS			2		
PETRI																								
haikaralintuja																								
Kirkko-nummea																								
aineen sisältö																								
pohj. tyttö sankari																								
syksyllä laarin																								









↓ chillikastikkeet **DREI**

KEIJO 


Lise, fyysikko 10⁻¹⁸ 

Rihveliristikot 2

Opettaja innostaa ja kannustaa!

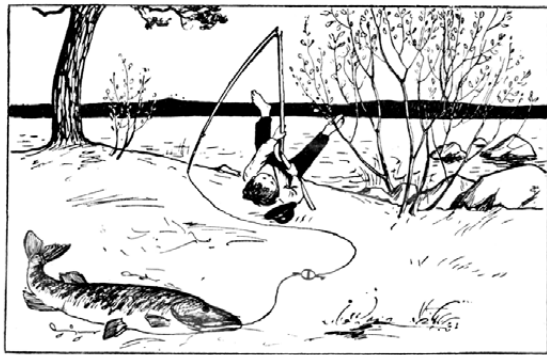
kauppa- keskus		UUU	oviaukon reuna		TV-	ita- r(at)		erimie- lisyys	1/4		aavis- tus		palind- romi- tyttö	
UNO			sävel- lys					1	asteik- ko					
→ ruo- hoa	2									3				
			itse- kästä		4			5	rippi- leirillä					
Jenni- kin?			ALAN				urheilu- hallissa		6					
						ÄKIN	muoti- nimi			Tee- mun ex- seura		pihi	Paa- vali	Päivi -la
					9			7				10	11	
					Nas- tase					keräsi runoja				
												8		
					kaa- sua			12		erot- teluun				

Aloitetaan oppitunti ratkaisemalla tämä sanaristikko.



Ristikoiden ratkaisusanat muodostuvat numeroiduista ruuduista. Lähetä ratkaisusanasasi osoitteeseen eila.tanner@gmail.com viimeistään 11. toukokuuta 2015. Oikein ratkaisseiden kesken arvotaan palkinto.

Edellisten ristikoiden ratkaisusanat olivat koti-illat ja taulusieni. Paljon onnea voittajille!



Hallitukseen!

Syksyllä 2015
järjestetään
HOAY:n

hallituksen vaali
kaudeksi 2016-2017

Kiinnostaako
sinua yhteisten
asioiden hoito?
Hakeutuisitko
HOAY:n hallitukseen
varsinaiseksi tai
varajäseneksi?



MIKSI HOAY:N HALLITUKSEEN?

- pääset vaikuttamaan päätöksentekoon,
- tiedät ensimmäisten joukossa jo valmisteluvaiheessa ajankohtaisista koulutusasioista,
- opit ymmärtämään laajoja kokonaisuuksia, sekä kunnallisen- ja valtakunnallisen päätöksenteon mekaniikkaa,
- saat oppia uutta ja viisastut,
- pääset kouluttautumaan ja kouluttamaan,
- tutustut ja saat tehdä yhteistyötä muiden järjestöaktiivien kanssa,
- verkostoidut
- pysyt ajan hermolla,
- saat uusia näkökulmia ammattiisi ja kollegoidesi työhön,

ONKO MINUSTA

HALLITUSTYÖSKENTELELYYN?

Kyllä, jos olet HOAY:n jäsen, sinulla on halu perehtyä tehtävään, jos olet kiinnostunut opetuskentän asioista laajemmin, olet yhteistyökykyinen pystyt nipistämään vapaa-ajastasi.

HOAY:n hallitus kokoontuu kerran kuussa maanantaisin klo 16.30 alkaen Akavatalolla. Kerran kuussa kokoontuvat myös järjestö- ja edunvalvontavaliokunnat, jotka valmis-

televat asiat hallitukselle. Jokainen hallituksen jäsen kuuluu jompaan-kumpaan valiokuntaan, eli kaksi maanantaita kuussa tulee varata hallitustyöskentelyyn.

Lisäksi hallituksen alla toimivat Tyhjät Tuolit / liikuntatoimikunta (järjestää vapaa-ajan ohjelmaa jäsenille), tiedotusjaos (toimittaa mm. Rihveliä), koulunjohtollinen jaos (koostuu rehtoreista), pedagoginen työryhmä (mm. valmistelee ajankohtaisia kannanottoja) ja työvaliokunta, joka valmistelee asiat hallituksen käsittelyyn valiokuntien päätösesitysten pohjalta.

Lisäksi hallituksen jäsenten odotetaan osallistuvan yhteysopettajakoulutukseen (kerran syksyllä ja keväällä), yhdistyksen syys- ja kevätkokouksiin ja mahdollisuuksien mukaan muuhun toimintaan (mm. yhteistyö OAJ Pääkaupunkiseudun alueyhdistyksen ja muiden naapuriopeettajayhdistysten kanssa).

HOAY tarvitsee tulevaisuuden tekijöitä. Mukaan aktiiviseen toimintaan ja sen kehittämiseen tarvitaan niin konkareita kuin tuoreita ay-tulijoita, kokeneita ja uusia opettajia, edustajia kaikista koulumuodoista, eri työnantajien edustajia ja eri koulutustaustaisia opettajia ja rehtoreita. HOAY tarvitsee juuri sinua!

Kevätkokous 2015

Helsingin opettajien
ammattiyhdistys ry:n
sääntömääräinen
kevätkokous pidetään

tiistai 28.4.2015 alkaen klo 18.00
Maistraatinportti 2, Länsi-Pasila
Omar-kabinetti
Kahvitarjoilu alkaen klo 17.30.

Kokouksessa päätetään seuraavat
sääntöjen 14 §:n määräämät asiat:

I KOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN

1 Valitaan kokoukselle
puheenjohtaja ja sihteeri.

2 Valitaan pöytäkirjan tarkastajat ja
ääntenlaskijat.

3 Todetaan kokouksen laillisuus ja
päättövaltaisuus.

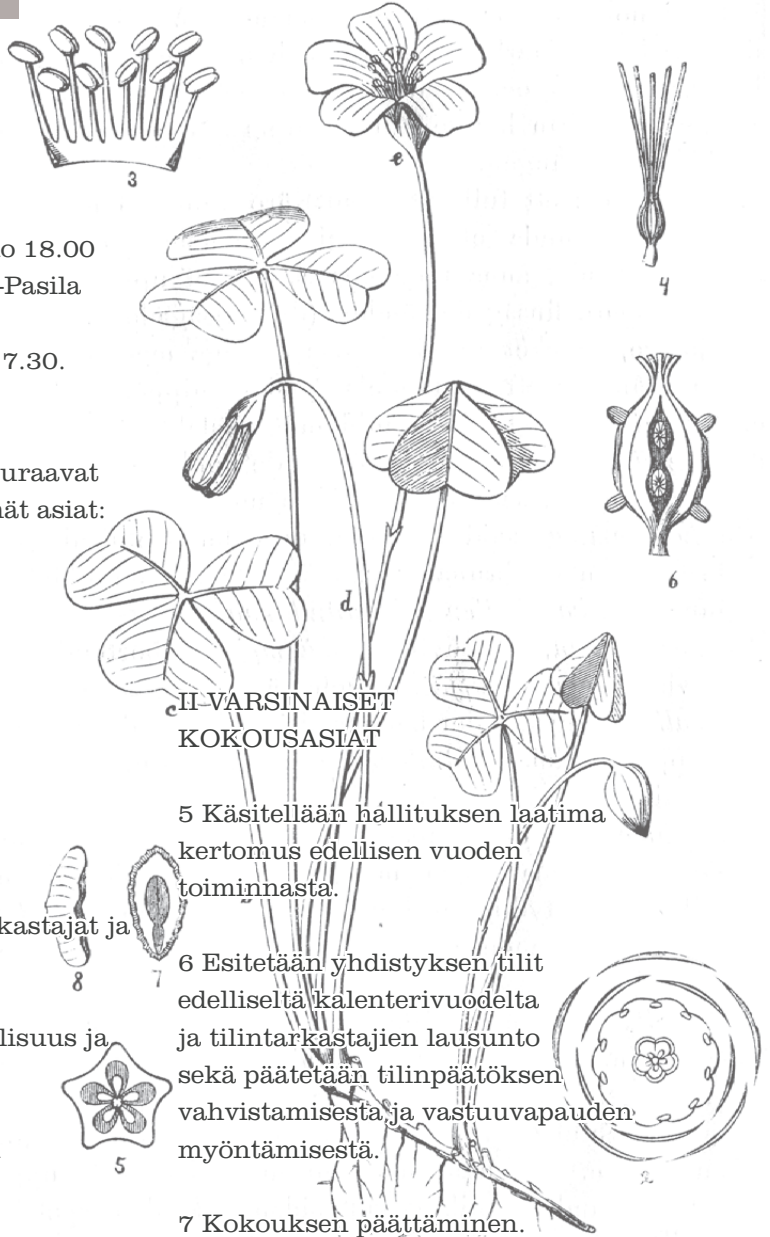
4 Vahvistetaan kokouksen
työjärjestys.

II-VARSINAISET KOKOUSASIAT

5 Käsitellään hallituksen laatima
kertomus edellisen vuoden
toiminnasta.

6 Esitetään yhdistyksen tilit
edelliseltä kalenterivuodelta
ja tilintarkastajien lausunto
sekä päätetään tilinpäätöksen
vahvistamisesta ja vastuuvapauden
myöntämisestä.

7 Kokouksen päättäminen.



TERVETULOA!

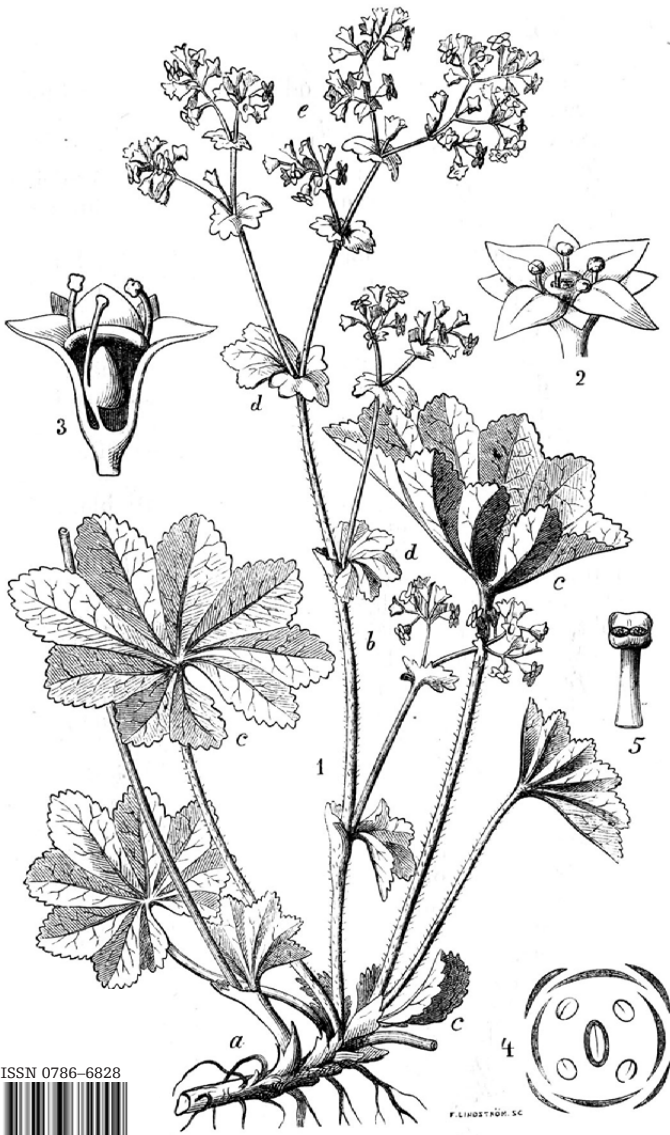
Helsingin opettajien
ammattiyhdistys ry Hallitus



"Leikit ovat elämän-
työn sirkkalehtiä. Jos
sirkkalehdet kuihtuvat, niin
taimi ei voi kasvaa."

Fanny Stenroth,
Lapsivoimistelua,
Otava 1922





ISSN 0786-6828



9 770786 682004 >

F. LINOSTRÖM, SC